

BERNINA®

”Välkommen till
BERNINA -
familjen”

H.P. Ueltschi
Inhaber BERNINA
Nähmaschinenfabrik

Genom att välja **BERNINA**, har du fått en symaskin, som i **många år framåt** kommer att ge dig **stor syglädje**. I mer än 100 år har min familj kunnat erbjuda sina kunder det allra bästa. Det är min personliga önskan, att fortsätta denna tradition och erbjuda er schweizisk precision kombinerad med hög teknologi och den bästa ”efter köp service”.

De nya **BERNINA activa 135 och 145** utmärks av en ungdomlig design kombinerad med en rad nya finesser, som kommer ge er, kära kund en **sömnadsglädje större än någonsin förr**.

Njut av modern, kreativ sömnad med **BERNINA**, av vårt stora utbud av tillbehör och inte minst av **sömnadstidningar** fyllda av inspirerande idéer och praktiska tips, allt för att öka glädjen av att sy på **BERNINA**.

Har du några frågor, tala med din **återförsäljare på BERNINA**, som då kommer att ge dig svar och gärna ger din symaskin service.

VIKTIGA SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

Vid användandet av elektriska maskiner måste alltid medföljande säkerhetsinformation följas, inklusive nedanstående.

Läs igenom alla instruktioner innan maskinen tas i bruk.

När maskinen inte används, ska den vara avstängd och kontakten urdragen.

VAR FÖRSIKTIG!

För att undvika risken för elektriska stötar:

1. Lämna aldrig maskinen utan uppsikt, när kontakten är isatt.
2. Drag alltid ur kontakten efter användning och före rengöring.
3. Drag alltid ur kontakten före lampbyte. Sätt i samma lamptyp märkt 12V / 5 watt.

VARNING

För att undvika risken för överhettning, eld, elektriska stötar och personskada:

1. Tillåt inte att maskinen används som leksak.
Extra försiktighet krävs när maskinen används av eller i närheten av barn.
2. Använd maskinen för det den är avsedd för enligt instruktionsboken. Använd endast tillbehör som rekommenderas av tillverkaren i instruktionsboken.
3. Använd aldrig maskinen om;
 - den har en skadad sladd eller kontakt
 - den inte fungerar ordentligt
 - den tappats och skadats
 - den har kommit i kontakt med vatten.Lämna in den till en auktoriserad **BERNINA** verkstad för all typ av reparation.
4. Använd aldrig maskinen om luften inte kan cirkulera fritt genom ventilationsöppningarna. Se till att de och fotpedalen är fria från damm och fibrer.

5. Se upp för alla rörliga delar som kan orsaka skada. Var särskilt försiktig i närheten av nålen.
6. Använd alltid en hel stygnplåt från BERNINA. En skadad eller felaktig stygnplåt kan orsaka att nålen går av.
7. Använd aldrig böjda eller uddstötta nålar.
8. Drag inte i eller skjut på arbetet under sömnaden. Det kan skada nålen.
9. Stäng av "0" maskinen vid justeringar i närheten av nålen, t.ex. vid trädning, nålbyte, pressarfotsbyte eller vid isättning av undertråden.
10. Drag alltid ur kontakten när kåpan tas bort, vid lampbyte eller vid justeringar som står i instruktionsboken.
11. Placera aldrig något i maskinens öppningar.
12. Använd inte maskinen utomhus.
13. Använd aldrig maskinen i samma lokal som sprayprodukter används eller syrgas förvaras.
14. Stäng av maskinen innan kontakten dras ur.
15. Drag inte i sladden - tag i kontakten.

16. Inget ansvar tas för eventuella skador som uppkommer, om maskinen används för något den inte är avsedd för eller om säkerhetsföreskrifterna inte följs.
17. Denna maskin är utrustad med dubbelisolering. Skadade delar måste ersättas med identiska reservdelar. Se instruktioner för service av Dubbel-Isolerade maskiner.

SERVICE P DUBBEL-ISOLERADE PRODUKTER

I en dubbel-isolerad produkt är två system av isolering installerade i stället för en jordning. Inga jordade delar är installerade på en dubbel-isolerad produkt och ska inte heller installeras. Att göra en service på en dubbel-isolerad produkt, kräver extrem försiktighet och kunskap och ska bara utföras av auktoriserad service personal. Nya delar måste vara identiska på en dubbel-isolerad produkt, som är märkt "DOUBLE INSULATION" eller "DOUBLE INSOLATED".

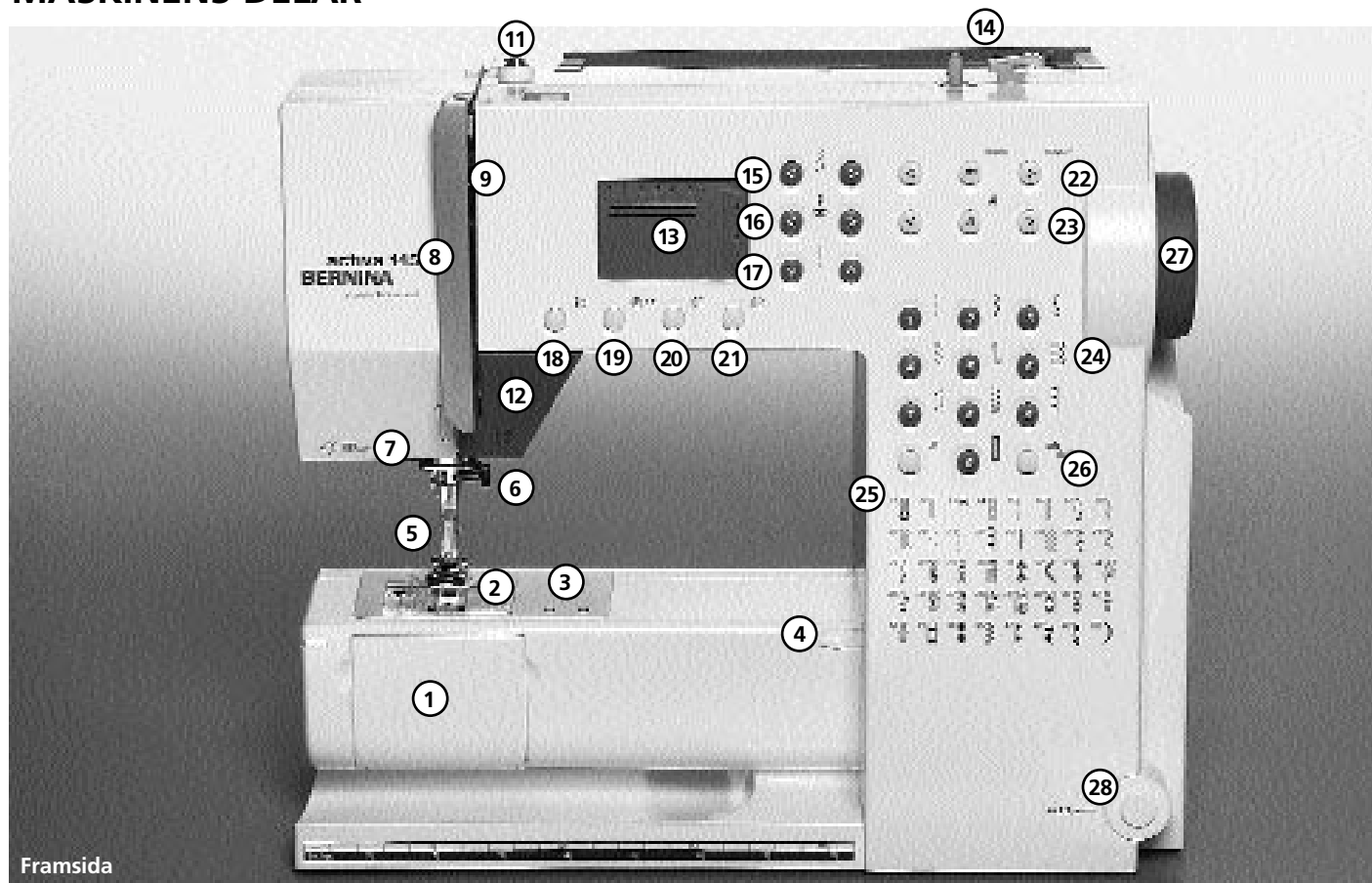
Symolen kan också finnas på produkten.

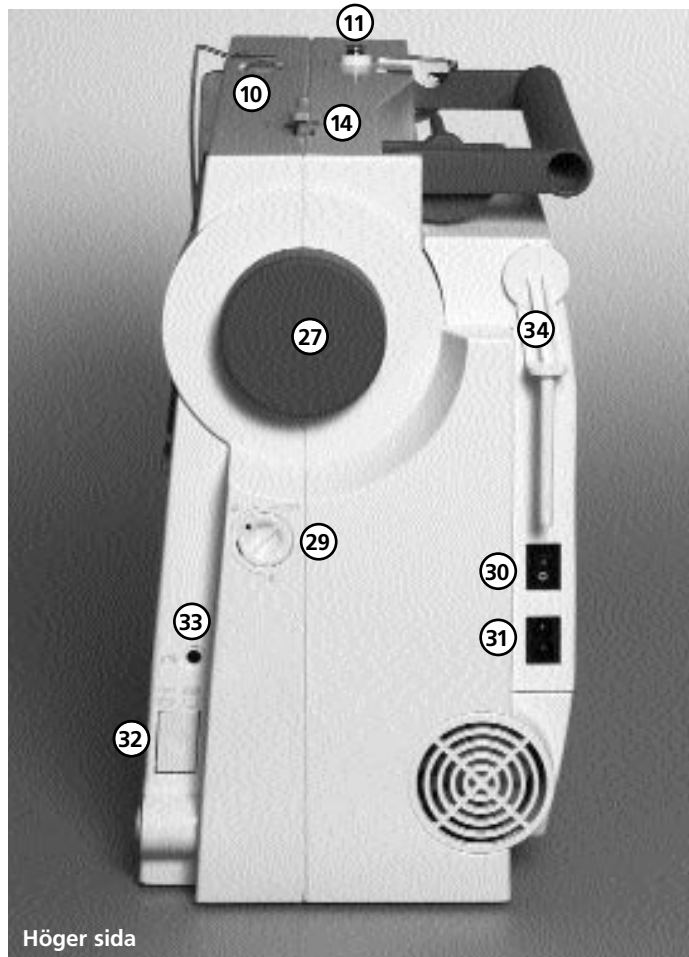

SPARA DESSA INSTRUKTIONER!

Denna symaskin är endast avsedd för husällsbruk.

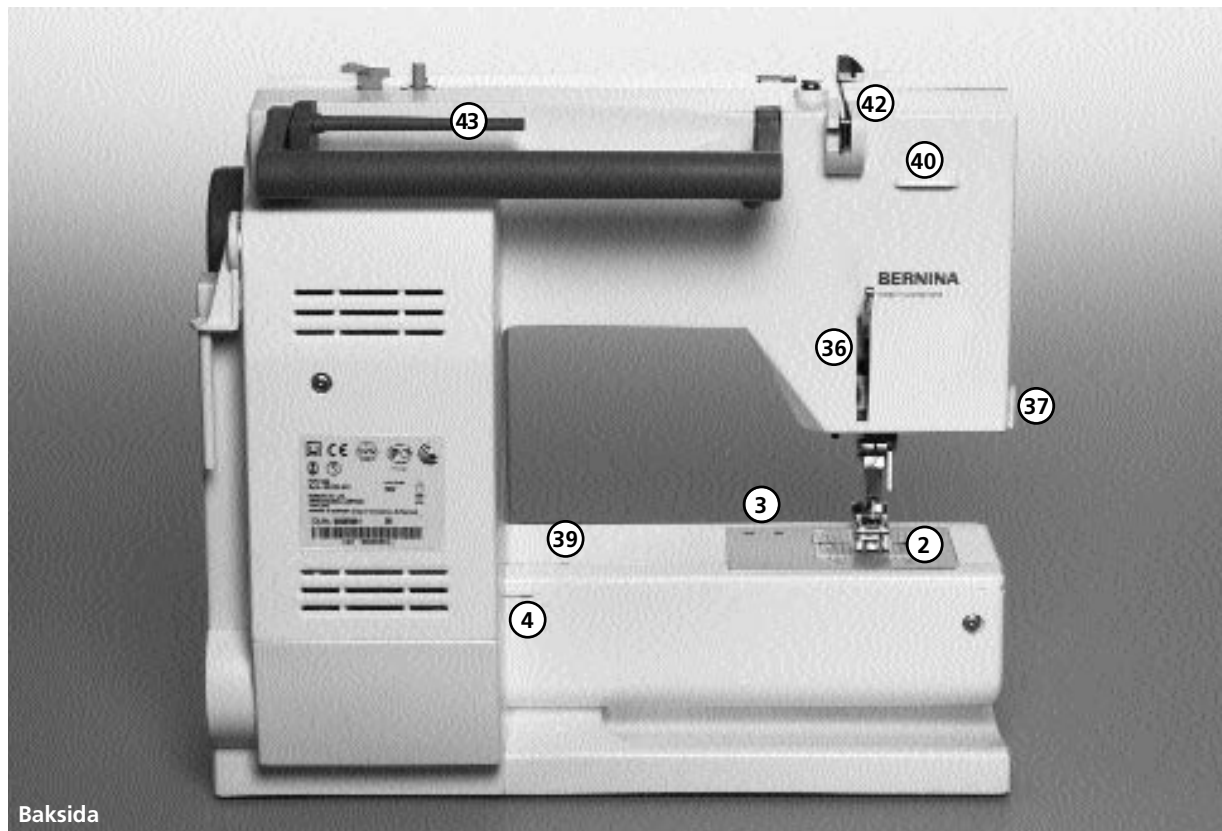
MASKINENS DELAR

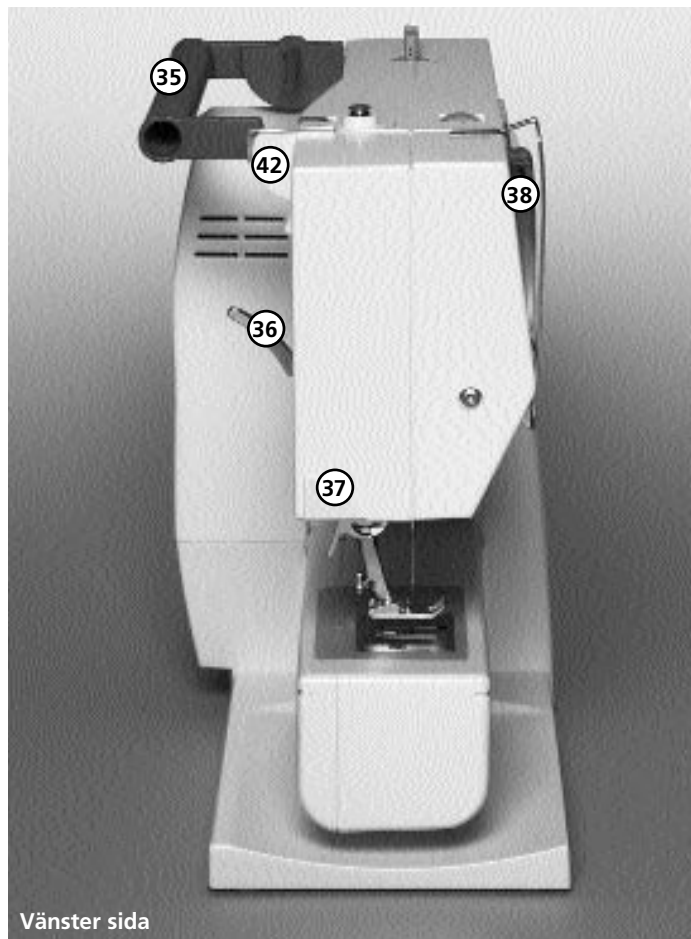

Höger sida

- 1 Griparlucka
- 2 Stygnplåt
- 3 Urtag för extra tillbehör
- 4 Friarm
- 5 Pressarfot
- 6 Nålhållare med nålskruv
- 7 Trådledare
- 8 Trådtilldragarskydd
- 9 Trådkanal
- 10 Trådspänningsratt
- 11 Spolspänning
- 12 Backknapp
- 13 Display
- 14 Spolanordning med på/av och trådavskärare
- 15 Stygnbreddsknapp
- 16 Nållägesknapp
- 17 Stygnlängdsknapp
- 18 Nålstopp upp / ner
- 19 Halvfart
- 20 Mönsterslut
- 21 Spegelvänd
- 22 mem-knappar (Minne)
- 23 Alfabetknappar
- 24 Sömvalsknappar
- 25 # knapp
- 26 clr/del-knapp
- 27 Handhjul
- 28 FHS urtag
- 29 Balansjusteringsratt
- 30 Huvudströmbrytare
- 31 Kontakturtag
- 32 Matarurkoppling
- 33 Urtag för pedalsladd
- 34 Uppfällbar trådhållare

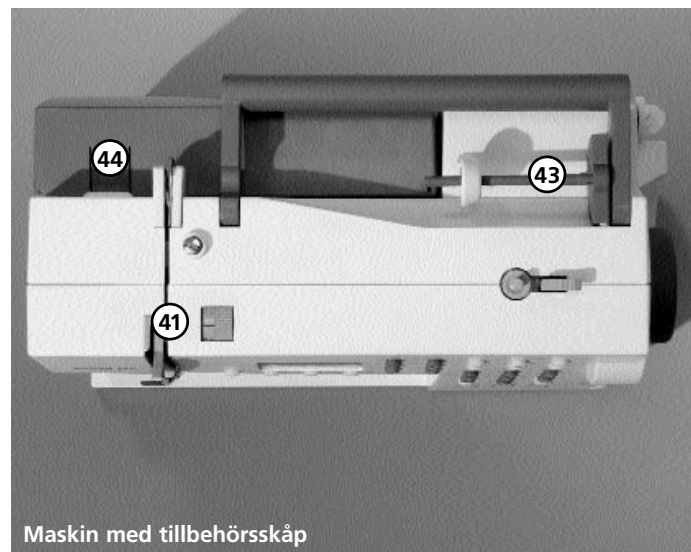

Baksida

Vänster sida

- 35 Handtag
- 36 Pressarfotsspak
- 37 Trådkniv
- 38 Trådtilldragare
- 39 Urtag för stoppring
- 40 Spärrhake för tillbehörsskåp
- 41 Trådspänningsskivor
- 42 Bakre trådledare
- 43 Liggande trådhållare
- 44 Spärr för tillbehörsskåp

Maskin med tillbehörsskåp

Tillbehör

- Fotpedal
- Instruktionsbok
- Sladd
- Garantisedel
- Tygpåse för standardtillbehör

Medföljande tillbehör*:

4 spolar + 1 spole i maskinen
 Blandade nålar 130 / 705H
 Sprättare
 Skruvmejsel
 Vinklad stjärnmejsel
 Specialskruvmejsel
 Borste
 Linjal
 Nivåplattor
 3 trådhållarskivor
 Skumplastdyna

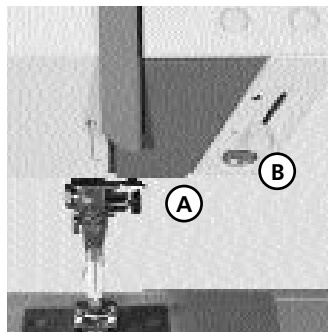
Standardfot nr.1
 Overlocksfoot nr. 2
 Knapphålsfot nr. 3
 Blixtlåsfot nr. 4
 Dold fällsömsfot nr. 5

* Kan variera från land till land; se
 pressar-fotsval sid. 24

Tyghuv**

- Skyddar mot damm och smuts
- Förvarar större tillbehör

Start/stopp-enheten**

** Kan köpas som extra tillbehör

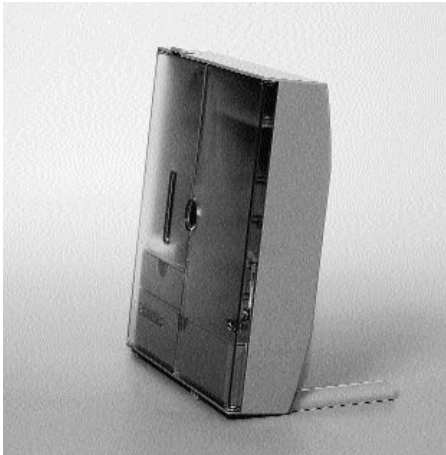
Med start/stopp-enheten kan sömnaden kontrolleras för hand.

- Tryck på start/stopp-knapp **A** = sömnaden startar.
- Med fartreglage **B** kan sömnadshastigheten regleras för hand.
- För att avbryta eller stoppa sömnaden = tryck på start/stopp-knappen igen.

Observera:

Om fotreglaget är kopplat till symaskinen, kan inte sömnaden styras med start/stopp-enheten.

Tillbehörsskåp**

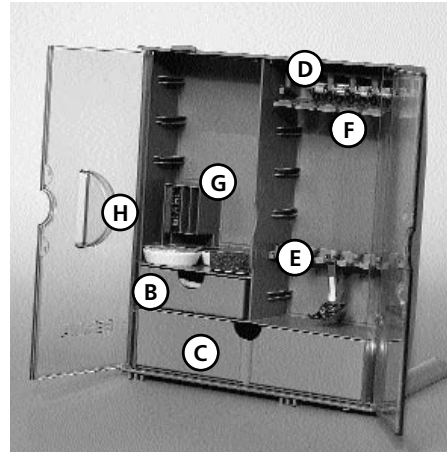
Fristående tillbehörsskåp

- Vik ut stöden tills de klickar till i rätt läge.
- Ställ skåpet på önskad plats.

Förvara tillbehören

Standardtillbehören ligger i en plastpåse. Tillbehörsskåpet är utrustad med en liten och en stor låda (**B** och **C**), en hållare **D** för spolar och en hållare **E** för pressarfötter. (Extra hållare kan köpas till).

- Tryck in spolarna i hållaren **D**.
- För att ta ur en spole, tryck tungan **F** nedåt.

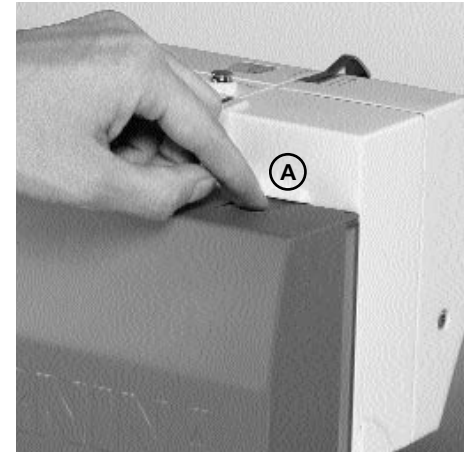

- Häng syfotshyållare i det därför avsedda hålet **E**.
- Pressarfötterna kan förvaras i den stora lådan **C**.
- Nålförpackningen förvaras hållaren **G**.

Sätt på tillbehörsskåpet på maskinen

- Stäng dörrarna.
- Vik in stöden.
- Sätt på skåpet på maskinens baksida; pressarfotsspaken passas in i öppningen

OBS: Pressarfotsspaken ska vara sänkt.

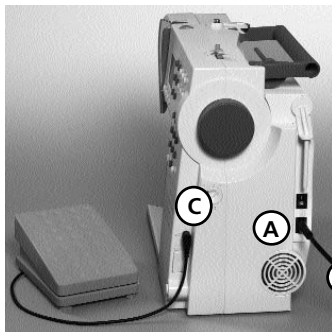

Tag bort tillbehörsskåpet

- Tryck på spärren **A** på skåpets översida.
- Tag bort skåpet bakåt.

** Kan köpas som extra tillbehör

Sladdar

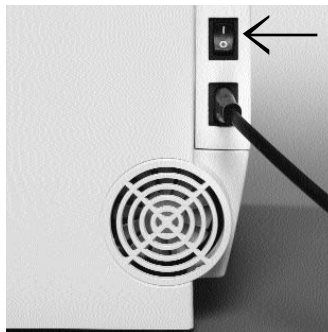
Maskinladd

- Sätt i kontakten **A** i maskinen.
- Sätt sedan i väggkontakten **B**.

Fotpedalsladd

- Sätt i kontakten **C** i maskinen.

Huvudströmbrytare

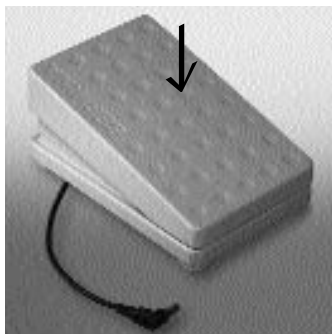

Strömbrytaren sitter på maskinens högra sida.

- 1** Maskinen är påsatt.
- 0** Maskinen är avstängd.

Läs säkerhetsinformationen!

Fotpedal

Fotpedalen reglerar syhastigheten

Höj eller sänk nålen genom att trampa med hälen på pedalen.

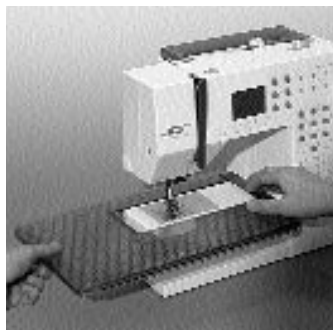
Förvara pedalsladden

- Linda sladden runt hjulet.
- Sätt i kontakten i urtaget.

Före sömnad

- Linda upp sladden.

Sybord

Ökar sömnadsområdet.

Sätt på

- Hög pressarfoten och nålen.
- Skjut in bordet över friarmen och tryck försiktigt så att det fastnar på tappen.

Tag bort

- Hög nål och pressarfot.
- Drag ur bordet från fixeringstappen.
- Håll det vågrätt och drag ut det åt vänster.

Måttmarkering

- "0" motsvarar nålens mittläge.

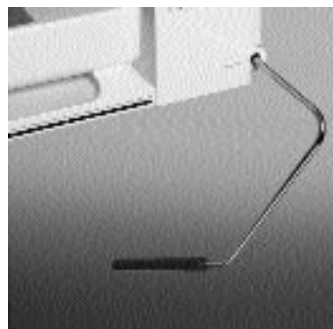
Bordslinjal

- Skjut in linjalen i spåret på sybordets undersida från vänster eller höger.
- Linjalen kan steglöst skjutas utefter hela bordet.

OBS!

Tag bort pressarfoten om det är svårt att få linjalen på plats.

Fri-Hands-System (FHS) Knäspak* för pressarfoten

Sätt i knäspaken

Tryck in knäspaken i bottenplattans håll. Spaken ska kunna användas i normal sömnadsställning.

OBS!

Din återförsäljare kan justera den om det behövs.

Knäspaken höjer och sänker pressarfoten

Tryck spaken åt höger:

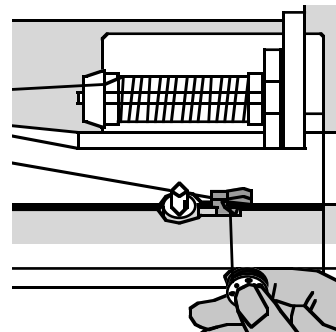
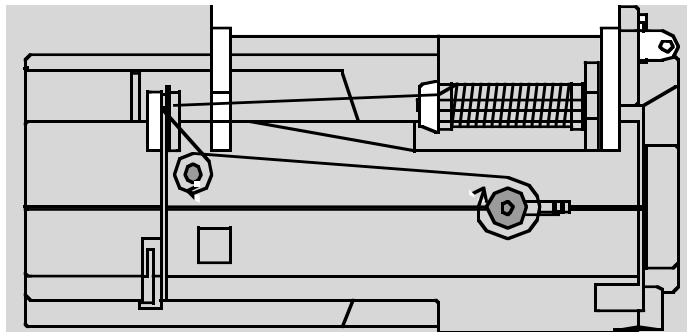
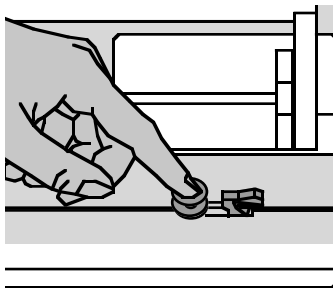
- Pressarfoten höjs.
- Matarna sänks samtidigt.

Släpp spaken:

- Pressarfoten sänks.
- Matarna höjs vid första stygnet.

* Kan köpas som extra tillbehör.

Spolning

Spolning•

- Sätt på maskinen.
- Placera en tom spole på spoltappen.

- Träd tråden i bakre trådleddare och linda den sedan medsols (se pil) runt spolspänningen.
- Linda tråden några varv medsols (se pil) runt den tomma spolen.
- Tryck spolspaken mot spolen.
- Trampa på pedalen.
- Spolningen upphör automatiskt när spolen är fullspolad.
- Tag bort spolen.

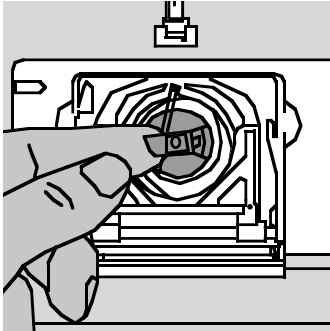
Trådavskärare

- För in tråden i jacket och skär av den.

OBS!

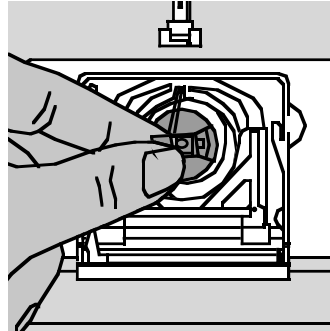
Om man spolar med tråden-placerad på den stående trådhållaren (sid.15) kanske hastigheten måste sänkas.

Spolkapsel

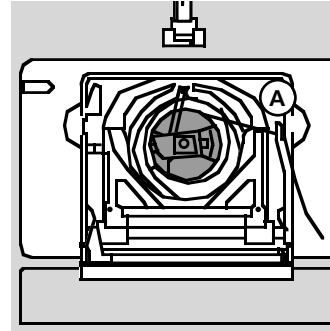
Tag bort spolkapseln

- Høj nålen.
- Stäng av maskinen "0".
- Öppna griparluckan.
- Ta tag i spolklaffen.
- Tag ur spolkapseln.

Sätt in spolkapseln

- Håll i spolklaffen.
- För in spolkapseln med "fingret" uppåt i griparen.
- Släpp spolklaffen, när spolkapseln är längst in.

Undertrådskniv

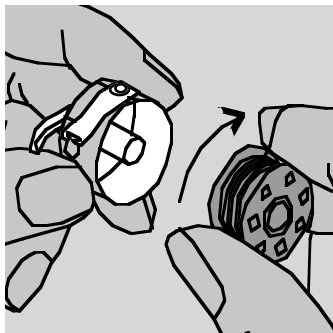
- Drag i tråden för att se att den sitter kvar.
- Lägg tråden över kniven **A**.
- Drag av den nedåt.
- Stäng griparluckan.

OBS!

Undertråden behöver inte tas upp, eftersom trådänden räcker till första stygnet.

Läs i säkerhetsföreskrifterna

Sätt i undertråden

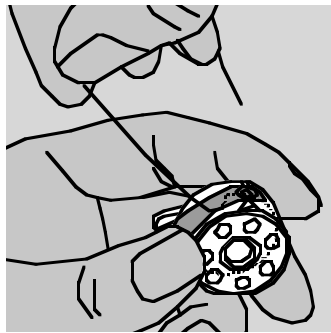

Sätt i undertråden

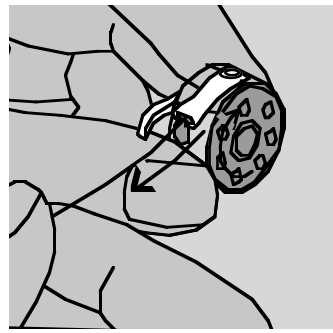
Sätt i spolen med trådänden åt höger.

Drag tråden medsols till jacket.

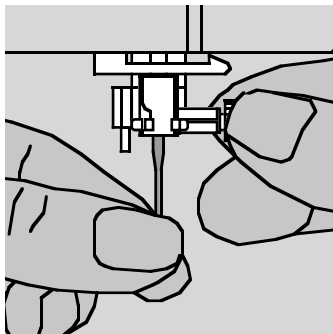

Drag tråden åt vänster ner i jacket och under fjädern tills ...

... tråden ligger i den T-formade öppningen på fjädern. När man drar i tråden, ska den snurra medsols.

Nålbyte

Tag bort nålen

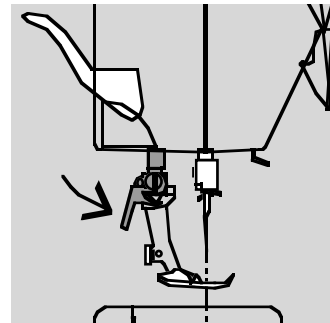
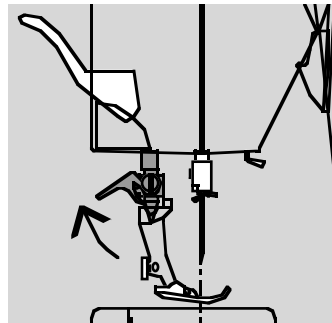
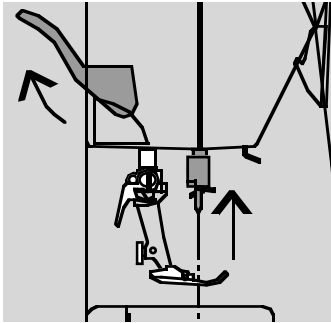
- Høj nålen.
- Stäng av maskinen "0".
- Sänk pressarfoten.
- Lossa nålskruven.
- Drag nålen nedåt och tag bort den.

Sätt i nålen

- Håll nålen med flata sidan bakåt.
- För upp den så högt det går i nålhållaren.
- Skruva åt nålskruven.

Läs säkerhetsföreskrifterna!

Byta pressarfot

Pressarfot med ben

- Höj nålen.
- Höj pressarfoten.
- Stäng av maskinen "0".

- Vik upp fastsättningsspaken.
- Drag foten nedåt och tag bort den.

Sätt på pressarfoten

- Håll foten rakt under konen.
- För upp foten runt konen.
- Tryck ner fastsättningsspaken.

Läs säkerhetsföreskrifterna!

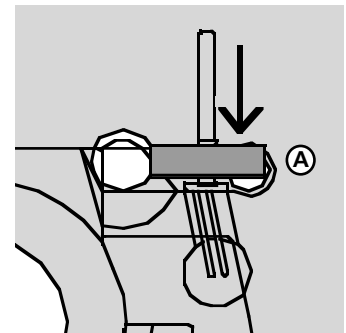
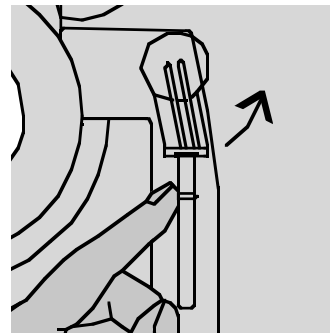
Extra trådhållare

Uppfällbar stående trådhållare

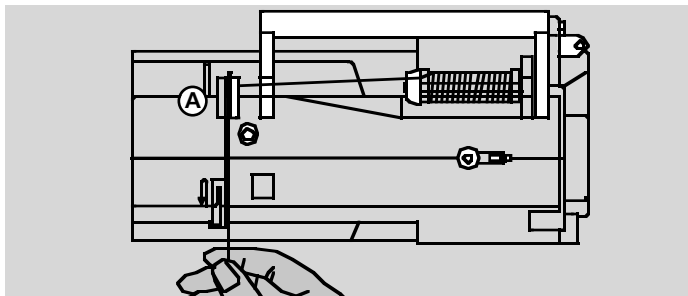
Är placerad bakom maskinens handhjul.

Är bra då man t.ex. ska sy med tvillingnål.

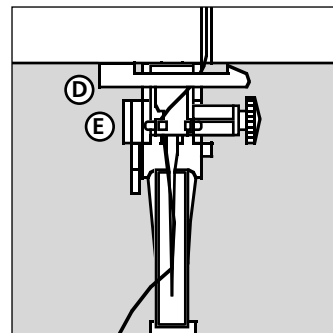
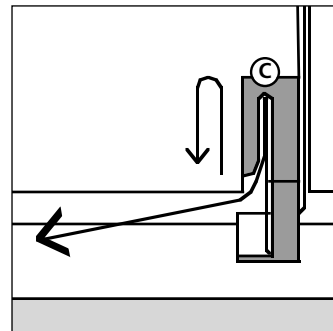
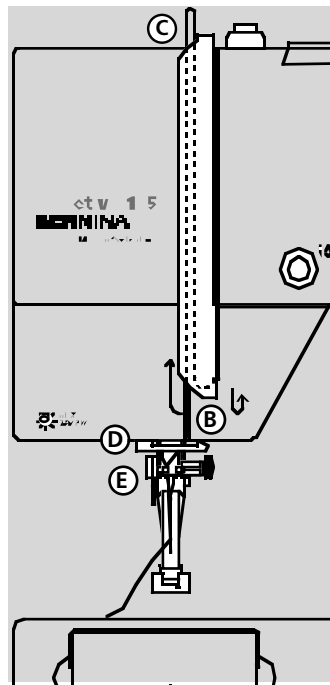
- Vrid trådhållaren uppåt tills det klickar till.
- Om trådrullen är stor, sätt först på skumplastdynan A.

Trädning av övertråden

- Hög nål och pressarfot.
- Stäng av maskinen.
- Placera tråden på trådållaren och sätt på lämplig trådiskiva.
Tråddiameter = trådiskiva.
- För in tråden underifrån i den bakre trådledaren **A**.
- Därefter ner i trådkanalen till höger.
- Runda trådtilldragarskyddet **B**.
- För sedan upp tråden till vänster om skyddet.
- Drag in tråden i trådtilldragaren **C** från höger.
- Fortsätt nedåt till trådledarna **D** och **E**.

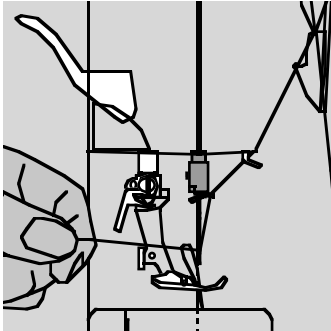

Tips!

Håll i tråden vid trådrollen med andra handen då den träs, så går det mycket lättare.

Läs säkerhetsföreskrifterna!

Tag upp undertråden

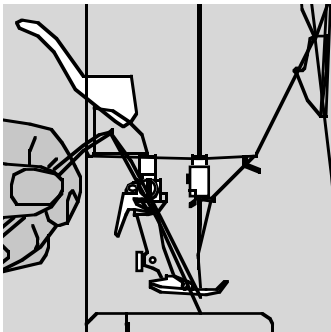

- Håll i övertråden.
- Sy ett stygn.
- Drag övertråden uppåt tills undertråden kommer upp.
- Drag upp undertråden helt .
- Lägg båda trådarna bakåt under pressarfoten.
- Drag upp dem över trådkniven.

OBS!

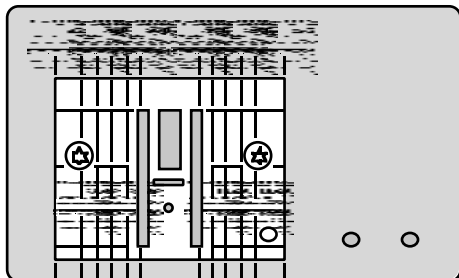
Undertråden behöver ibland tas upp för speciella arbeten. Längden på tråden är för de mesta lagom lång, när trådkniven används.

Trådkniv

- Drag bägge trådarna framifrån över trådkniven.
- Trådarna lossnar, så fort första stygnet sys.

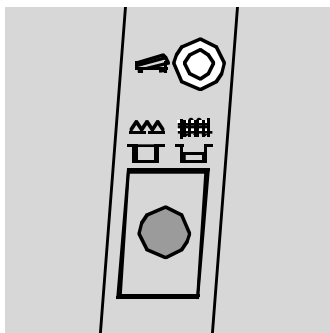
Stygplåt

Stygplåtsmarkeringar

- Stygplåten är försedd med markeringar i mm och inches.
- Markering i mm finns på framkanten.
- Markering i inch finns på bakkanten.
- Markeringarna visar avståndet från nålen i mittläge.
- Markeringar finns på båda sidor om nålen.
- De används för att få jämbreda sömmar.
- De vågräta linjerna är bra vid hörnsömnad.

Matare

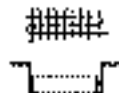
Matarknapp under handhjulet

Knappen i linje med kåpan = sömnadsläge.

Matarknappen intryckt = matarna är sänkta

- Används vid frihandssömnad, (stoppning, broderi, mm.)

Trådspänning

Grundinställning

- Den normala trådspänningen är inställd, då den röda linjen står mitt för punkten **A**.
- Den behöver inte ändras vid vanlig sömnad.
- Vid speciella sömnadsarbeten kan trådspänningen ändras, så att den passar arbetet.

Minska trådspänningen

Vrid ratten mot en lägre siffra 3–1.

Öka trådspänningen

Vrid ratten mot en högre siffra 5–10.

Trådspänningen är inställd på fabriken för att få bästa resultat.

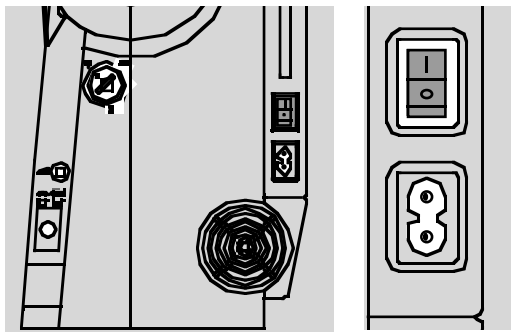
Metrosene 100/2 (Arova Mettler, Schweiz) har använts till under- och övertråd.

Om annan tråd eller brodertråd används, kanske trådspänningen måste ändras, för att passa materialet

Till exempel:

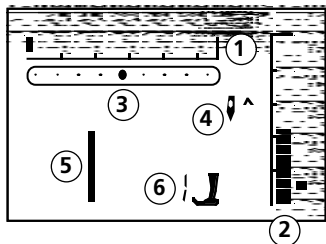
	Trådspänning	Nål
Metalltråd	Runt 3	90
Mjuk syntettråd	Runt 2–4	80

Allmänna instruktioner

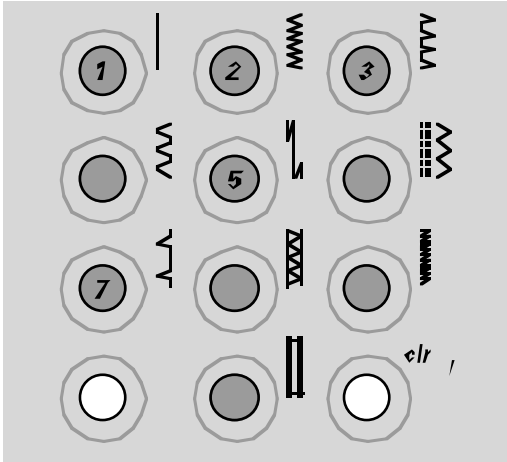
Huvudströmbrytaren mot 1

- Maskinen är klar för att sy.

På skärmen visas:

- 1 Förinställd stygnbredd som blinkar
- 2 Förinställd stygnlängd som blinkar
- 3 Nålläge (9 lägen)
- 4 Nålstopp upp / ner (grundinställning upp)
- 5 Sömnummer 1 (raksöm)
- 6 Pressarfotsnummer 1 (rekommenderad fot för vald söm)

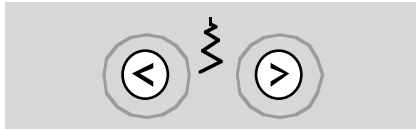
Söm* val

- Sömmar 1–10:

Tryck på önskat sömnummer; sömnummer, grundinställd bredd och längd visas på skärmen.

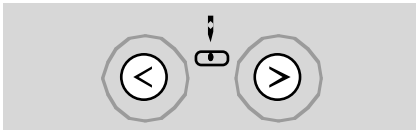
- **OBS!** Tryck på 0-knappen för att välja knapphål nr.10 (standardknapphål)
- För att välja sömmar 11–30 (activa 135) eller 11–50 (activa 145):
Tryck först på #-knappen tryck sedan in önskat sömnummer (siffra för siffra).

* Se sömöversikt på sid. 29.

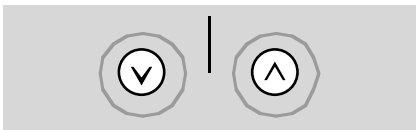
Stygnbredd

- Vänster knapp = smalare söm
- Höger knapp = bredare söm
- Grundinställningen blinkar hela tiden.

Nålläge

- Vänster knapp = nålen flyttas åt vänster
- Höger knapp = nålen flyttas åt höger

Stygnlängd:

- Vänster knapp = kortare stygn
- Höger knapp = längre stygn

Funktionsknappar

Funktionerna är:

Aktiverade när symbolen syns på skärmen.

Oaktiverade när symbolen inte syns på skärmen.

Sy bakåt

Tillfälligt:

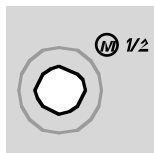
- Tryck på backknappen.
- Maskinen syr bakåt tills knappen släpps (stygnlängd max 3 mm).

Användning:

- Programmering av knapphål
- Programmering av stopp-program
- Pendla till fästprogrammet för raksöm (söm nr.5)
- Manuell fästning i början och i slutet av en söm

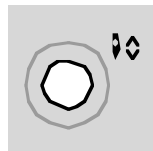
Låst backsöm:

- Tryck snabbt 2 ggr på knappen.
- Maskinen syr vald söm bakåt.
- Tryck snabbt 2 ggr till, för att koppla ur funktionen.

1/2 fart

- Tryck på knappen och maskinens hastighet halveras.
- Tryck på knappen igen för att sy med full hastighet.

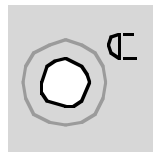

Nålstopp:

- Grundinställning; nålstopp uppe
- Tryck på knappen.
- Pilen pekar nedåt = nålen stannar nere.
- Tryck på knappen igen.
- Pilen pekar uppåt = nålen stannar uppe

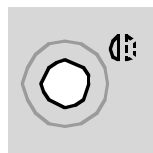
OBS!

Hell nålstoppsknappen intryckt lite längre = nålen kommer automatiskt att stanna uppe eller nere.

Sömslut

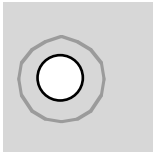
- Tryck på knappen.
- Maskinen stannar i slutet av ett stygn eller av en sömkombination (i minne).

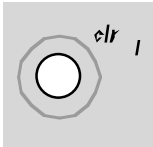
Spegelvänd*

- Tryck på knappen.
- Vald söm sys spegelvänd.

* Endast activa 145

#-knapp

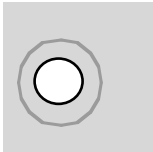
Används vid sömval (se sid.21)

clr/del (nollställningsknapp)

- Tryck på knappen = alla inställningar återgår till grundinställning.
- Valda funktioner försvinner.

Undantag:

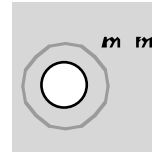
- Nålläge nere
- 1/2-fart
- Ändrad grundinställning på knapphål, för att återgå tryck 2 ggr på "clr/del"-knapp.

**Bokstäver, siffror och tecken
(endast activa 145)**

- Tryck på A-knappen.
- Bokstaven syns på skärmen.
- Tryck på höger knapp för att bläddra framåt bland bokstäver och siffror (A B C ...).
- Tryck på vänster knapp för att bläddra bakåt bland bokstäver och siffror (9 8 7 ...).

Alfabetet innehåller

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
 _ . ' ! ? % () [] Ä Ö Ü Å Æ Ø Ñ È Ê Æ Å
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

mem (Minne)

- Tryck på mittenknappen för att öppna minne (rymmer 30).
- Tryck på vänster / "mem+"-knappar för att bläddra / programmera in sömmar, bokstäver och siffror

Minne för förändrade sömmar

- Varje förändring av stygnlängd / bredd sparas automatiskt.
- Till exempel:
- Sy en ändrad söm t.ex. sicksack.
 - Välj en annan söm t.ex. raksöm och sy den.
 - Gå tillbaka till sicksack – ändringarna är kvar.

Gå tillbaka till grundinställningarna

- Manuellt; tryck tillbaka till grundinställningen på varje söm.
- Tryck på "clr/del"-knappen eller stäng av maskinen - alla sömmar återgår till grundinställningen.

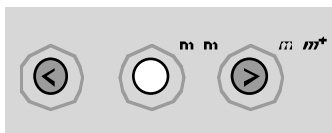
Användning:

- Till alla sömmar och material
- Särskilt bra vid växlingar mellan sömmar.

Minne

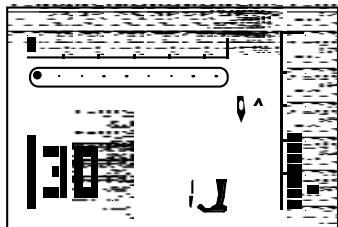
Varje kombination av sömmar, bokstäver, siffror eller tecken (max 30) kan sparas i långtidsminnet. De förblir sparade tills användaren tar bort dem. Strömavbrott eller avstängning av

maskinen påverkar inte minnet. Förändringar av stygnlängd / bredd eller nålläge kan göras när som helst. Enstaka sömmar, bokstäver eller siffror kan tas bort eller skrivas över.

Minnets knappar

- Tryck på mittenknappen ("mem") för att öppna och stänga minnet.
- Tryck på vänster (<) knapp för att bläddra bakåt.
- Tryck höger ("mem+") knapp för att bläddra framåt och spara.

Öppna minnet

- Tryck på "mem"-knappen för att öppna minnet.
- Om minnet är tomt, blinkar markören och siffran 30.
- Om minnet inte är tomt, visas de sparade sömmarna, bokstäverna eller siffrorna. Tryck "mem+" tills markören och kvarvarande minne blinkar.

Exempel: Sparad söm

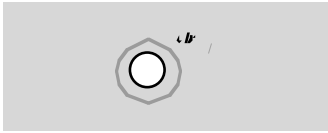
- Sparad söm (28) visas.

Exempel: Sparad bokstav

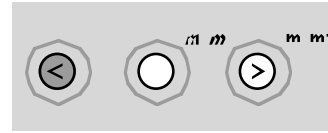
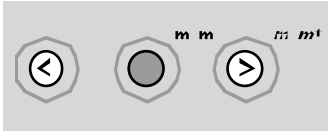
- Sparad bokstav (E) visas.

Se sid. 26; att programmera bokstäver och siffror.

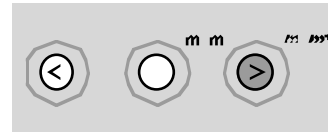
Tag bort allt i minnet

- Tryck på "clr/del" och "mem"-knapparna samtidigt.
- Släpp knapparna.
- Lämna minnet genom att trycka på "mem"-knappen igen.
- Minnet är nu helt tomt.

Bläddra bakåt

Tryck på vänster knapp = de sparade sömnumren visas vartefter.

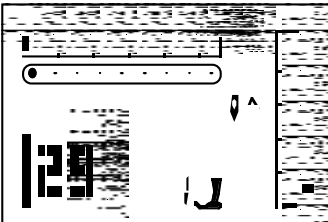
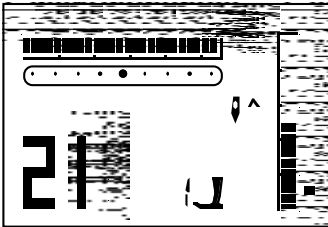

Bläddra framåt

Tryck på "mem+"-knappen = de sparade sömnumren visas vartefter.

Programmera in nytto- och dekorsömmar

- Öppna minnet (sid.24).
- Välj söm (sid.21).
- Sömnumret visas på skärmen (här 21).
- Tryck på "mem+"-knappen för att spara.
- Siffran för återstående platser i minnet (här 29) och markören blinkar.
- Välj nästa söm och tryck "mem+". Upprepa tills programmeringen är klar.

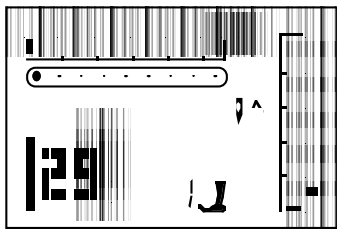
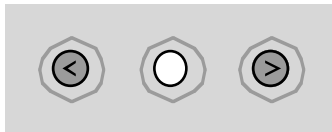
Börja sy

- Trampa på fotpedalen = maskinen börjar automatiskt med första sömmen i minnet.
- Tryck sedan på "Mönsterslut" (□) = maskinen stannar automatiskt efter den sist sparade sömmen.

OBS!

Följande specialprogram kan inte sparas i minnet:

- Nr. 5 Fästprogram
- Nr. 10–12 Knapphål
- Nr. 13 Knappisyningsprogram
- Nr. 14 Stopp-program
- Nr. 15 Träckelprogram

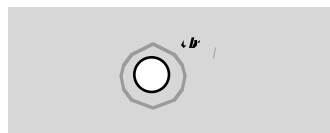
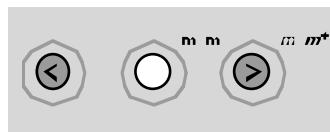
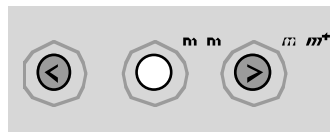
Programmera in bokstäver, siffror och tecken

(Endast activa 145)

- Öppna minnet (tryck "mem").
- Tryck på A-knappen
- Välj bokstav eller siffra (sid. 23).
- Tryck "mem+" för att spara.
- Siffran för kvarvarande platser (här 29) och markören blinkar.
- Välj nästa bokstav/siffra, tryck "mem+" och fortsätt så, tills det är klart.
- Programmera in ett eller flera ord / nummer.
- Tryck fram () bland tecknen och spara för att få mellanrum.

OBS!

Om stygnlängd / bredd på bokstäver eller siffror har ändrats, påverkar det allt.
Om man bara vill ändra en enda bokstav eller siffra, måste det göras individuellt efteråt.

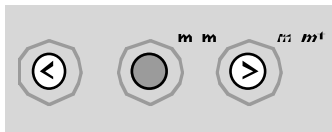
Ändringar i minnet

Ändring av enstaka söm, bokstav eller siffra

- Bläddra med vänster eller höger knapp till den söm, som ska ändras, visas.
- Byt eller förändra; söm bokstav siffra stygnlängd/bredd nålläge osv.
- Tryck "mem+" för att spara ändringen

Tag bort en söm, bokstav eller siffra

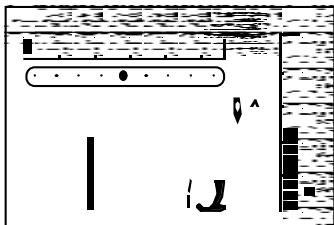
- Bläddra fram till sömmen.
- Tryck på "clr/del" för att ta bort.
- Söm / bokstav / siffra försvinner ur minnet.

Gå ur minnet

- Tryck på "mem"-knappen = hela innehållet sparas.
- Minnet stängs.

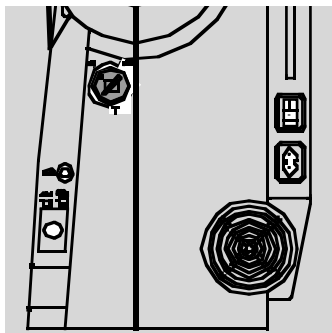
"mem"-symbolen försvinner från skärmen.

Innehållet i minnet förblir sparat, även om maskinen stängs av. Det kan när som helst öppnas och sys igen.

OBS! Om maskinen stängs av, innan man tryckt på "mem"-knappen (gått ur minnet), försvinner däremot allt i minnet!

Balans

Symaskinen har testats på fabriken, där de sytt på dubbel kretong och med Metrosene 100/2 tråd (Arova Mettler, Switzerland).

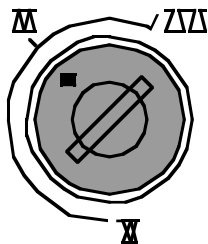
Olika material, trådar och styvnadsmaterial kan naturligtvis

påverka stygnbalansen, så att stygnen kommer för tätt eller för glest.

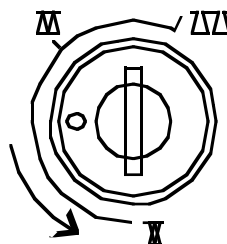
Detta kan justeras med balansratten, så att resultatet blir perfekt.

Användning:

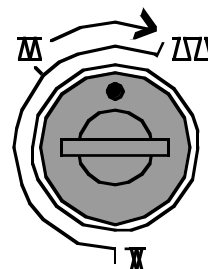
Vid nyttosömmar, t.ex. våffelsöm på jersey, dekorsömmar, fantasisömmar, bokstäver, knapphål, mfl.

Normalläge

Tätare sömbildning
(kortare stygn)

Glesare sömbildning
(längre stygn)

OBS!

Om balansen ändrats, vrid den tillbaka till normalläge, innan nästa söm sys.

Sömmar

Nyttiga och dekorativa

- 1 Raksöm
- 2 Sicksack
- 3 Enkel overlock
- 4 Bågsöm
- 5 Fästsöm
- 6 Förstärkt raksöm / sicksack
- 7 Dold fällsöm
- 8 Dubbeloverlock
- 9 Super stretchsöm
- 10 Standardknapphål
- 11 Skräddarknapphål
- 12 Raksömsknapphål
- 13 Knapp i syningsprogram
- 14 Stopp-program
- 15 Träckelsöm
- 16 Flerstegssicksack
- 17 Universalsöm
- 18 Rynksöm
- 19 Våffelsöm

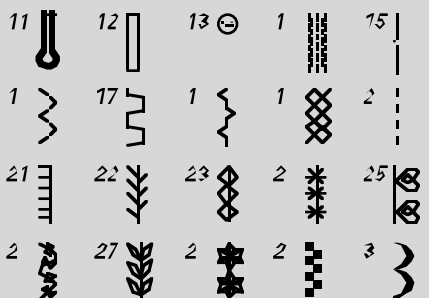
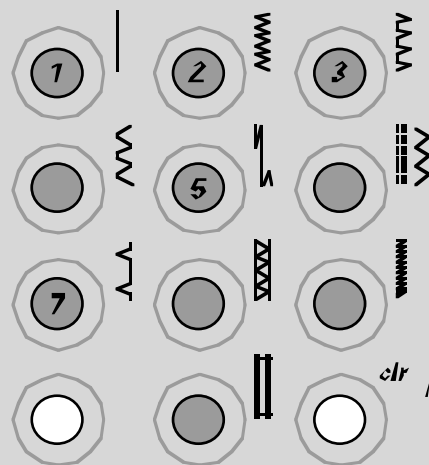
activa 135

- 20–22 Quiltsömmar
23–30 Dekorsömmar

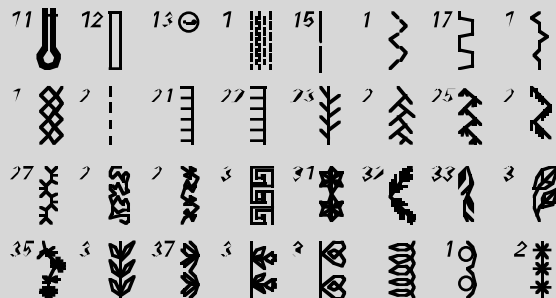
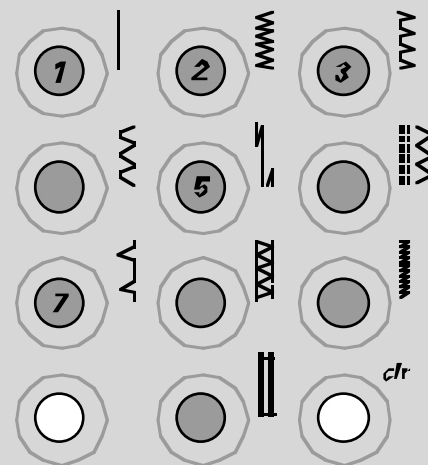
activa 145

- 20–28 Quiltsömmar
29–50 Dekorsömmar

activa 135

activa 145

Sömval

1 Raksöm

Alla fasta material; alla typer av raksömsarbeten

2 Sicksack

De flesta material; all enkel sicksack som överkastning av sömsmåner, påsömnad av resår och spets

3 Enkel overlock

Ihopsömnad i tunnare trikå

4 Bågsöm

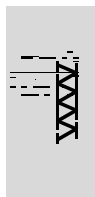
De flesta material; lagning, lappning, resårpåsoömnad

5 Fästsöm

Alla fasta material; fästning av raksöm i början och slutet

6 Förstärkt raksöm och sicksack

Ihopsömnad av kraftiga material

7 Dold fållsöm

De flesta material; fållar i mjuka, strukturerade material

8 Dubbel overlock

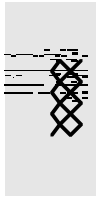
De flesta material; ihopsömnad och överkastning i ett moment

9 Super stretch

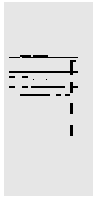
Ihopsömnad i elastiska material

14 Stopp-program

Automatiskt stoppning i tunna till medeltjocka material

19 Våffelsöm

De flesta material; dekorativa sömmar och fållar

20 Kviltöm / Förstygn

Ser ut som om den är handsydd; endast vartannat stygn syns på rätsidan; övertråden ska vara genomskinlig (nylontråd) och ha en ökad spänning (6–9), så att den drar upp undertråden på rätsidan.

10 Standardknapphål

Tunnare och medeltjocka vävda material; blusar, byxor, sängkläder

11 Skräddarknapphål

Kraftigare fasta material; jackor, kappor, ytterrockar

12 Raksömsknapphål

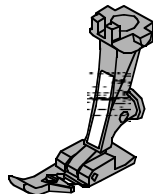
Program för slitna knapphål (pressarfot nr. 3A) eller för smala ficköppningar (pressarfot nr. 3, extra tillbehör).

Pressarfotsval

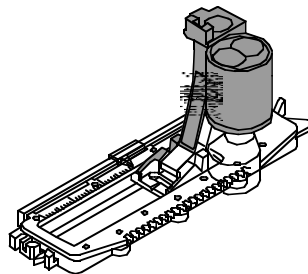
1
Standardfot

Nyttiga och dekorativa sömmar

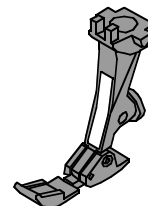

2
Overlocksfoot

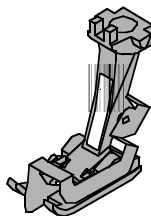
Overlockssömnad, overlock-söm, söm som kan dra ihop

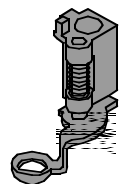
3A
Knapphålsfot med släde
Knapphål i täta material,
stoppling

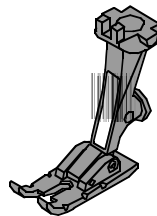
4
Blixtlåsfot
Isömnad av blixtlås, kjeder

5
Dold fållsömsfot
Dolda fållar, kantstickning

9
Stoppfot
Frihandsquiltning i tunna till
medeltjocka quiltar, stoppling

37
Patchworkfot 1/4 inch (6 mm)
Lapptechnik med 1/4 eller 1/8 inch
(6 eller 3 mm) bred sömsmån
(extra tillbehör till activa 135, medföljer ej)

Fästsöm

Söm: **Fästsöm nr. 5**
Nål: **Typ och grovlek som passar materialet (se sid. 55)**
Tråd: **Bomull / polyester**
Matare: **Uppe (i arbetsläge)**
Pressarfot: **Standardfot nr. 1**

Fästsöm:

- Passar alla vävda material.
- Fäster sömmen i början och i slutet.
- Syr exakt i föregående stygn.

I början av sömmen

- Maskinen fäster automatiskt (5 stygn fram, 5 stygn bakåt).
- Försätter att sy raksöm.

I slutet av sömmen

- Efter ett kort tryck på backknappen, fäster maskinen automatiskt sömmen (5 stygn bakåt, 5 stygn framåt).
- Stannar sedan automatiskt vid sömslutet.

Tråckelsöm

Söm:	Tråckelsöm nr. 15
Nål:	Typ och grovlek som passar materialet (se sid. 55)
Tråd:	Bomull / polyester
Matare:	Sänkt (ej arbetsläge)
Pressarfot:	Stoppfot nr. 9

Tråckelsöm

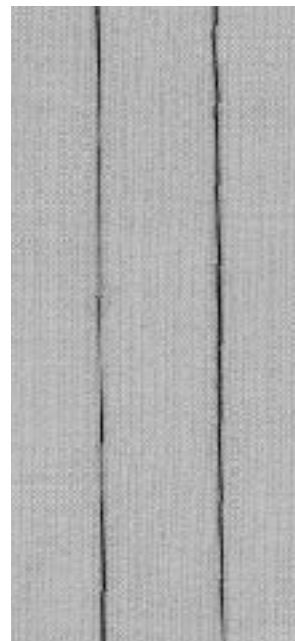
- Alla arbeten, som behöver mycket långa stygn.
- För tråckling av sömmar, fallar, quiltar, mm.
- Lätt att dra bort.

Förbered arbetet

- Tvärnåla arbetet för att förhindra förskjutning.

Tråckling

- Sänk matarna.
- Lägg arbetet under pressarfoten och sy ett stygn (håll trådarna)
- Drag arbetet bakåt till önskad längd för nästa stygn.
- Sy ett stygn och upprepa sedan proceduren.

Tips!

Sy ett par fäststygn i början och i slutet av sömmen.

Tråckling

- Använd tunn tråckeltråd, så blir det lättare att dra bort sedan.

Dold fållsöm

Söm: **Dold fållsöm nr. 7**
 Nål: **Typ och grovlek som passar materialet (se sid. 55)**
 Tråd: **Bomull / polyester**
 Matare: **Uppe (i arbetsläge)**
 Pressarfot: **Dold fållsömsfot nr. 5**

Dold fållsöm

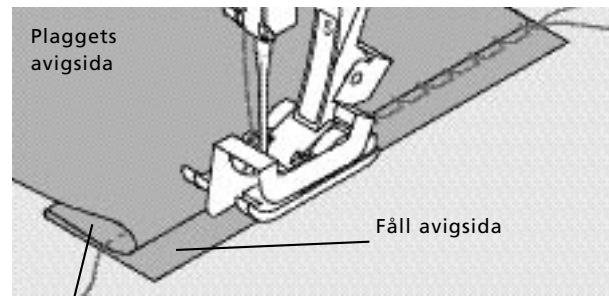
- För dolda fållar i mjuka, strukturerade, medeltjocka / tjocka material

Förbered arbetet

- Klipp fållen jämn.
- Sicksacka kanten.
- Pressa upp **fållen**, lägg den **mot stygnplåten** och vik tillbaka plagget (se bild), så att fållen ligger utanför en knapp cm.

Sömnad

- Vikningen ska följa fotens styrskena och nålen ska bara ta i yttersta delen av vikningen.
- Ändra stygnbredden ifall den tar i för mycket / lite.
- Kontrollera att stygnen inte syns på rätsidan.

Plaggets rätsida

Tips!

Liten justering av stygnbredden

Tryck till vikningen och för den noga utefter styrskenan, så är det lättare att se var nålen tar i. Det behövs ofta bara en liten justering.

Stopp-program

Söm: **Stopp-program**
Nål: **Typ och grovlek som passar materialet (Se sid. 55)**
Tråd: **Stopptråd**
Matare: **Uppe (i arbetsläge)**
Pressarfot: **Standardfot nr. 1**
Knapphålsfot nr. 3A

Snabb lagning av små hål eller nötta områden

Fyller i områden med skadade fibrer och trådar.

Stoppning med standardfot nr. 1 (stygnräknad)

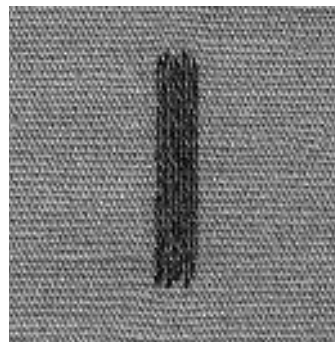
- Börja att sy uppe till vänster i det slitna området.
- Sy första längden ner till och med områdets slut.
- Tryck på backknappen; längden är programmerad.
- Sy vidare, maskinen stannar automatiskt, när stoppen är klar.

Stora områden:

- Stoppningen kan upprepas på stora områden.
- Nollställ genom att trycka på "clr/del"-knappen.

Lagning med knapphålspressarfot 3A

- Används till små rispor / nötta områden, inte mer 3 cm långa.
- Följ instruktionerna för standardfoten.

Tips!

Förstärkning

Använd ett tunt tyg på undersidan som förstärkning.

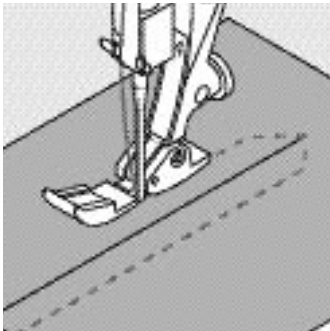
Förberedelse

Placera elastiska material i en stoppbåge, för att förebygga ihopdragning.

* Stoppbåge kan köpas som extra tillbehör.

Sy i blyxtlås

Söm: **Raksöm nr. 1**
Nål: **Typ och grovlek som passar materialet (se sid. 55)**
Nålläge: **Längst åt höger / vänster**
Tråd: **Bomull / polyester**
Matare: **Uppe (i arbetsläge)**
Pressarfot: **Blyxtlåsfot nr. 4**

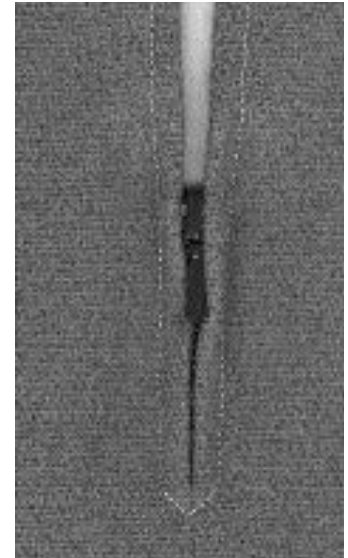

Förberedelse

- Träckla fast blyxtlåset i sprundet.
- Sprundvikningarna ska mötas mitt på blyxtlåset.

Sömnad

- Sy i blyxtlåset nerifrån, en sida i taget.
- Vänster sida-nål till höger och höger sida-nål till vänster.
- Sy ca en halv cm från vikningen utefter blyxtlåständerna.
- Fäst i början och i slutet.

Tips!

Sy förbi blyxtlåslöparen

- Sy fram till löparen.
- Stanna med nålen nere i tyget.
- Höj pressarfoten och öppna blyxtlåset.
- Sänk pressarfoten och sy sista biten.

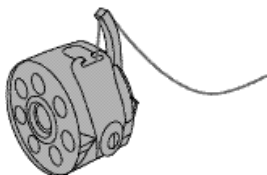
I början av sömmen

Börja en halv cm nedanför sprundslutet mitt på sömmen. Håll i trådarna lätt och sy snett utåt. Fäst sömmen.

Grova blyxtlås och tyger

Använd en grövre nål 90–100 för att få jämna stygn.

Allt man behöver veta om knapphållssömnad

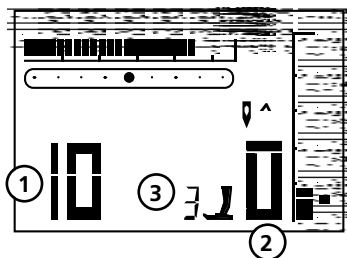

Trådspänning

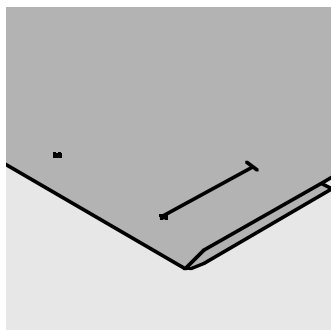
- Träd tråden genom det lilla hålet på spolkapselns "finger" = undertrådsspänningen blir hårdare.
- Övertråden dras ner på undersidan och trådarna möts där.
- Stolparna får en lätt rundad form och knapphålet ser mycket snyggt ut.
- Förstärkning med iläggstråd ändrar utseendet (se sid. 46, 47).

Knapphåll är både användbara och dekorativa

Välj ett knapphåll (nr. 10 eller 11).
Följande visas på skärmen:

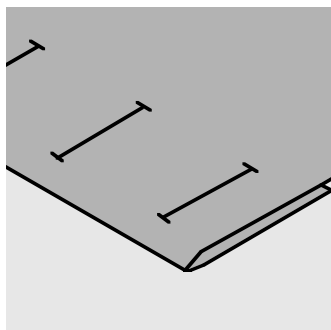

- 1 Knapphålsnummer
- 2 Knapphålsymbol
- 3 Pressarfotsnummer

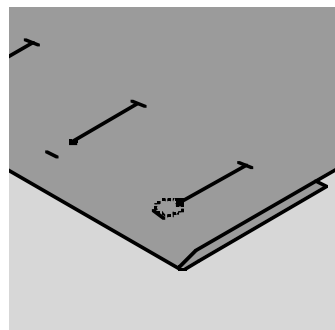
Markera längden för automatiska knapphåll

- Markera stolplängden för första knapphålet.
- När första knapphålet är sytt, är längden inprogrammerad.
- Markera sedan bara var de andra knapphålerna ska börja.

Markera längden för ett manuellt knapphåll

- Markera stolplängden för knapphålet.
- Sy och använd fot nr. 3 (extra tillbehör).

Markera längden för ett skräddarknapphåll

- Markera stolplängden på knapphålet, se till att utrymme för "ögat" finns, så att knapphålet inte kommer för nära kanten.
- Den korrekta storleken på "ögat" läggs till vid sömnaden.

Sy ett prov

- Sy alltid ett provknapphål på samma tyg och styvnadsmaterial som plagget.
- Välj det knapphål som ska sys.
- Sy knapphålet i samma trådriktning, som det ska sys på plagget.
- Skär upp knapphålet.
- Prova att knappen går i.

Justeringar**Ändra stolpbredd:**

- Ändra stygnbredden.
- Förändrad stygnbredd kan tas bort med "clr/del"-knappen.

Ändra stygntäthet:

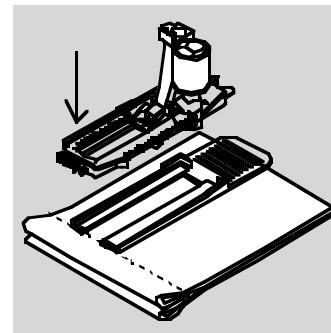
- Alla förändringar av stygnlängden påverkar stygntätheten.
- Förändrad stygnlängd kan tas bort med "clr/del"-knappen.

OBS!

Sätt tillbaka knapphålets grundbalans, när alla knapphål är sydda.

Balans för automatiska / manuella knapphål

Alla förändringar av balansen på ett 6-stegsknapphål påverkar båda stolparna lika, eftersom de sys åt samma håll.

Tips!

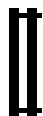
Om knapphålet ska sys vinkelrätt mot en sömsmån, rekommenderar vi, att nivåplattan för knapphål används. Skjut in den bakifrån mellan fot och plagg, så kommer foten i jämnhöjd med sömsmånen.

Automatiskt standardknapphåll med auto längd

Båda stolparna sys i samma riktning.

OBS!

Automatiska knapphålsfoten nr. 3A måste ligga helt platt på tyget. Om foten hamnar på en söm, mäts inte knapphålet korrekt.

Söm:

Nål:

Tråd:

Matare:

Pressarfot:

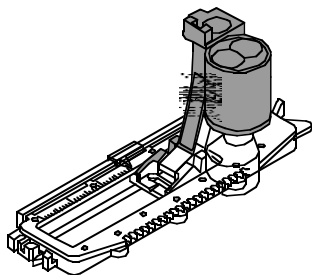
Standardknapphåll nr. 10

Typ och grovlek som passar materialet (se sid.55).

Bomull / polyester

Uppe (i arbetsläge)

Automatisk knapphålsfot nr. 3A

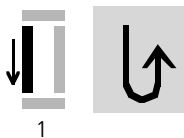
Automatiskt standardknapphåll

- Sätt Tråd i undertråden i spolkapsselfingrets hål (sid.38).
- Sätt När knapphålsfot nr. 3A används, läser linsen på foten automatiskt av längden och de olika stegen sys sedan automatiskt (sid. 41).
- Varje aktivt steg blinkar på skärmen.

OBS!

När automatiskt knapphåll är valt, visas pressarfot nr. 3 på skärmen.

1

2

3

4

5

Programmera ett standardknapphål

- 1 Sy första stolpen framåt, stanna maskinen.
 - Tryck på backknappen.
 - På skärmen står det "auto" och pressarfot nr. 3A = knapphålslängden är inprogrammerad.

- 2 Maskinen syr nu automatiskt en raksöm bakåt.

- 3 Sedan sys den första trånsen.

- 4 Därefter den andra stolpen framåt.

- 5 Till sist sys den andra trånsen.

- Maskinen stannar automatiskt och nålen ställer sig vid första stygnet.

Följande knapphål automatiska

- Följande knapphål sys nu i samma längd (tryck på backknappen behövs inte).
- Tryck på "clr/del"-knappen för att ta bort programmeringen.
- Det inprogrammerade knapphålet kan sparas i långtidsminnet (se sid. 48).

Justering av knapphål se sid. 39.

Balans

- Varje ändring av balansen påverkar både stolparna på auto-längdsknapphål, därför att stolparna sys i samma riktning.

Tips!

Exakt kopia

Auto-funktionen gör att varje knapphål blir exakt likadant som föregående.

Markering

Markera endast knapphålet början = tidsbesparande!

Syastighet

- För bästa resultat , sy alltid med jämn och lugn hastighet.
- Sy alla knapphål med samma hastighet, för att få jämn täthet på stolparna.

Nivåplattor för knapphålsfot (extra tillbehör)

Om knapphålet ska sys vinkelrätt mot en kraftig kant, är det mycket bra att använda nivåplattorna för knapphålsfot. Detta tillbehör erbjuder ett platt underlag för knapphålsfoten med släde, vilket ger ett perfekt resultat (se tips, sid. 39).

OBS!

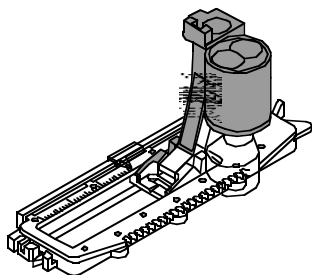
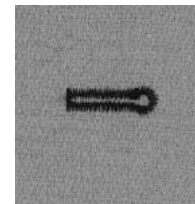
Sätt tillbaka knapphålets grundbalans, när alla knapphål är sydda.

Automatiskt skräddarknapphål med auto-längd

Båda stolparna sys i samma riktning.

Söm: **Skräddarknapphål nr. 11**
Nål: **Typ och grovlek som passar materialet (se sid. 55)**
Tråd: **Bomull / polyester**
Matare: **Uppe (i arbetsläge)**
Pressarfot: **Automatisk knappålsfot nr. 3A**

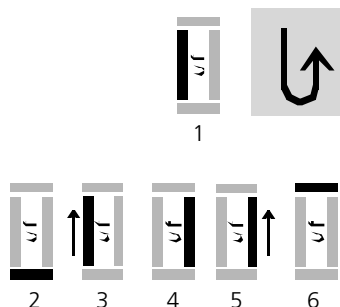

Automatiskt skräddarknapphål

- Trä i undertråden i hålet på spolkapsselfingret (sid. 38).
- När pressarfot nr. 3A används, läser linsen på foten automatiskt av längden och de olika stegen sys sedan automatiskt.

Markera skräddarknapphålet

- Markera endast stolplängden. Tänk på att "ögat" med anpassad storlek läggs till, när knapphålet sys.
- Varje aktivt steg blinkar på skärmen.

Programmera skräddarknapphåll

- 1 Sy raksöm framåt, stanna maskinen.
 - Tryck på backknappen.
 - På skärmen står det "auto" och pressarfot nr. 3A = knapphållslängden är inprogrammerad.
- 2 Maskinen syr nu automatiskt ögat.
- 3 Sedan sys den första stolpen bakåt.
- 4 Därefter en andra raksöm framåt.
- 5 Den andra stolpen sys bakåt.
- 6 Till sist sys tråsen och några fäststygn.
 - Maskinen stannar automatiskt och nålen ställer sig vid första stygnet.

Följande knapphåll automatiska

- Följande knapphåll sys nu i samma längd (tryck på backknappen behövs inte).
- Tryck på "clr/del"-knappen för att ta bort programmeringen.
- Det inprogrammerade knapphålet kan sparas i långtidsminnet (se sid. 48).

Justering av knapphåll se sid. 39.

Balans

- Varje ändring av balansen påverkar både stolparna på autolängdsknapphåll, därför att stolparna sys i samma riktning.
- Eventuell ojämnheter i ett skräddarknapphåll kan justeras med balansen.

Tips!

Exakt kopia

- Auto-funktionen gör att varje knapphåll blir exakt likadant som föregående.

Markering

- Markera endast knapphålets början = tidsbesparande!

Dubbelsytt skräddarknapphåll

- Skräddarknapphåll på kraftiga tyger kan sys två gånger, om det behövs.
- När knapphålet är färdigsytt, tar man inte bort det.
- Sy knapphålet en gång till.

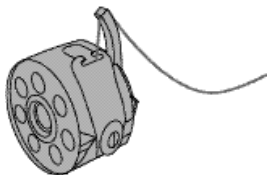
OBS!

Sätt tillbaka knapphålets grundbalans, när alla knapphåll är sydda.

Manuellt knapphål (alla modeller)

Manuella knapphål är bra, då man bara ska sy ett knapphål eller laga ett slitet. Enstaka steg kan hoppas över eller repeteras. Antalet steg motsvarar typ av knapphål. Manuella knapphål kan inte sparas.

Söm: **Valfritt knapphål**
Nål: **Typ och grovlek som passar materialet (se sid. 55)**
Tråd: **Bomull / polyester**
Matare: **Uppe (i arbetsläge)**
Pressarfot: **Knapphålsfot nr. 3 (extra tillbehör)**

Förberedelse

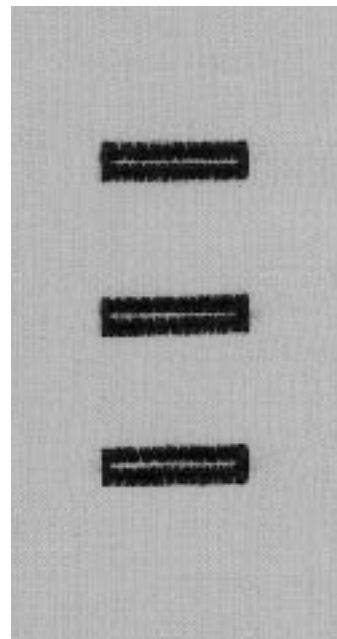
- Välj typ av knapphål.
- Skärmen visar:
 - Knapphålsnr. (10 eller 11)
 - Pressarfotsnr. 3
 - Knapphålssymbolen (Första steget blinkar.)
- Trä i undertråden i hålet i spolkapselfingret.

Sy ett provknapphål

- Sy alltid på samma material och styvnadsmaterial som plagget.
- Sy knapphålet i samma trådriktning som det sedan ska sys i.

Varje steg blinkar på skärmen.

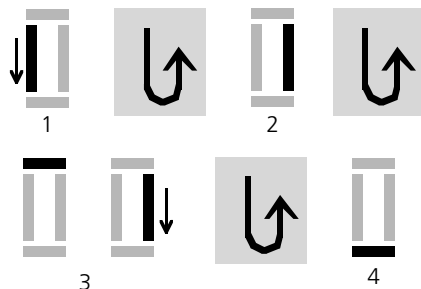
Justering av knapphål se sid.39.

Sy ett manuellt standardknapphål

Varje steg blinkar på skärmen.

Båda stolparna sys i samma riktning.

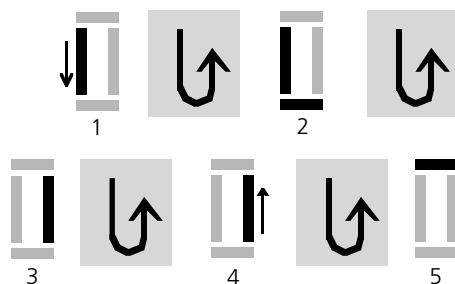

- 1 Sy första stolpen framåt, stanna.
• Tryck på backknappen.
- 2 Sy raksömmen bakåt, stanna mittför början.
• Tryck på backknappen.
- 3 Sy tränsen och andra stolpen, stanna.
• Tryck på backknappen.
- 4 Sy sista tränsen och fäststygnen.

Sy ett manuellt skräddarknapphål

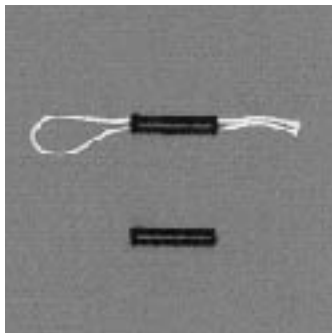
Varje steg blinkar på skärmen.

Sy stolparna i samma hastighet.

- 1 Sy raksömmen framåt, stanna, tryck på backknappen.
- 2 Sy "ögat" och första stolpen bakåt, stanna mittför knapphållets första stygn, tryck på backknappen.
- 3 Sy raksömmen framåt, stanna vid "ögat", tryck på backknappen.
- 4 Sy den andra stolpen bakåt, stanna mittför första stygnet, tryck på backknappen.
- 5 Sy tränsen och fäststygnen.

Knapphål med iläggstråd

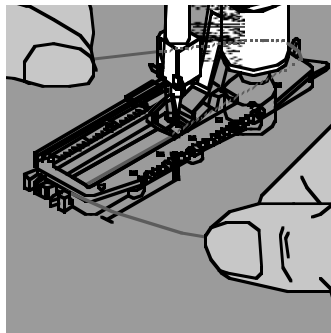

Iläggstråd

- Iläggstråden förstärker knapphålet och förändrar utseendet.
- Trådgulan ska placeras åt det håll, där knappen sedan kommer att skava.
- Placera arbetet noga under pressarfoten.
- Iläggstråd rekommenderas till standard- och stretch knapphål.

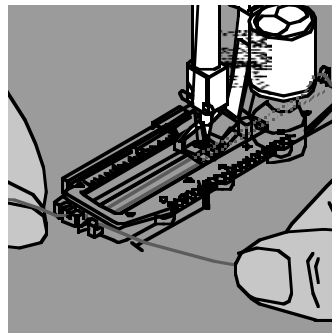
Bra iläggstrådar

- Pärlgarn nr. 8
- Stark sytråd
- Fint virkgarn

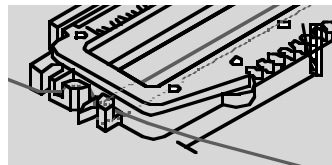

Sätt fast tråden på knapphålsfot med släde nr. 3A

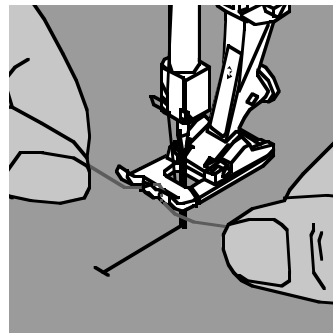
- Placera nålen i arbetet vid knapphålets början.
- Höj pressarfoten.
- För tråden från vänster bakom foten och till höger sida.
- Häng tråden över haken på fotens bakkant.

- För in trådändarna under pressarfoten.

- Drag upp dem i skårrorna på fotens framkant.
- Sy knapphålet.

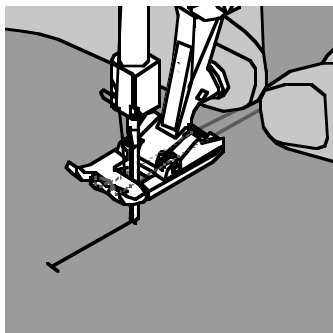

Placera tråden på knapphålsfot nr. 3

- Placera nålen i arbetet.
- Höj pressarfoten.
- Häng tråden över mittersta "tån" på pressarfoten.

Sömnad

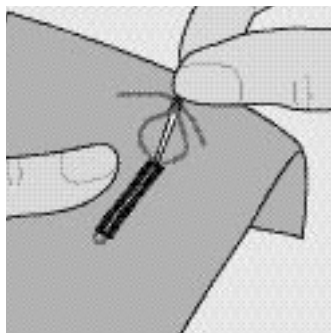
- Sy knapphålet som vanligt.
- Håll i trådändarna lagom hårt.
- Stolparna kommer att sys över tråden.

- Drag trådarna bakåt i skårorna under pressarfoten.
- Sänk pressarfoten.

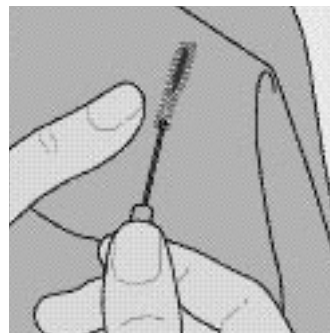
Sömnad

- Sy knapphålet som vanligt.
- Håll i trådarna lagom hårt
- Stolparna kommer att sys över tråden.

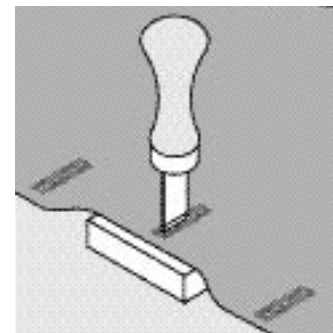
Fäst iläggstråden

- Lyft av tråden från tån.
- Drag trådarna bakåt, så att öglan göms.
- Träd ner dem till avigsidan och fäst med knut eller mellan tyglagen.

Skär upp knapphålet

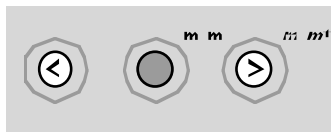
- Sätt en knappnål över varje träs.
- Skär från båda träsarna till mitten.

Knapphålsstans och kloss (extra tillbehör)

- Placera arbetet på klossen.
- Placera stansen mellan stolparna.
- Tryck ner stansen för hand eller slå med hammare.

Programmerat knapphåll

Spara i långtidsminnet

- När knapphålet är sytt och programmerat, tryck på "mem+"-knappen.
- Knapphåler är nu sparad i långtidsminnet.

Öppna ett sparad knapphåll

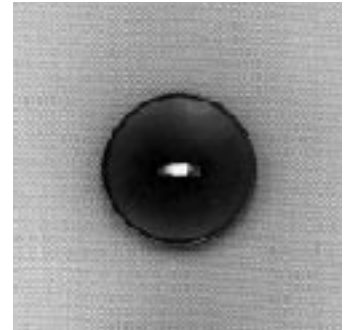
Ett programmerat och sparad knapphåll kan öppnas och sys igen, även om maskinen varit avstängd.

- Välj knapphåll.
- Tryck på "mem"-knappen.
- Sy knapphålet.
- Man kan bara spara ett knapphåll av respektive sort. Om en ny längd sparas med "mem+", skrivs det över det befintliga knapphålet i minnet.

Knapp-i-syningsprogram

Söm: **Knapp-i-syningsprogram nr. 13**
Stygnbredd: **Beror på hålavståndet på knappen.**
Nål: **Typ och grovlek som passar materialet (se sid. 55)**
Tråd: **Bomull / polyester**
Matare: **Sänkt (ej arbetsläge)**
Pressarfot: **Stoppfot nr. 9**
Knappisyningsfot nr. 18 (extra tillbehör)

Sy i en knapp

- Sy i knappar med 2 eller 4 hål.
- Knappar som sys i enbart som dekoration, behöver ingen hals.
- Halsens längd kan göras kortare eller längre med fot nr. 18.

Sy i en knapp med fot nr. 9

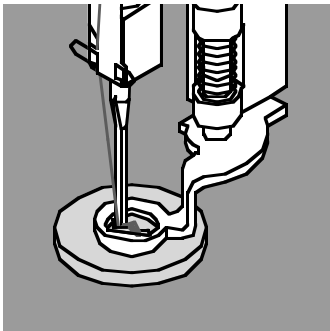
- Välj knapp-i-syningsprogrammet.
- Håll i trådarna och sy fäststygnen.
- Kontrollera att avståndet mellan hålen stämmer med stygnbredden med hjälp av handhjulet.
- Ändra om det behövs, sy.
- Maskinen stannar automatiskt, då programmet är klart och är färdig för nästa knapp.

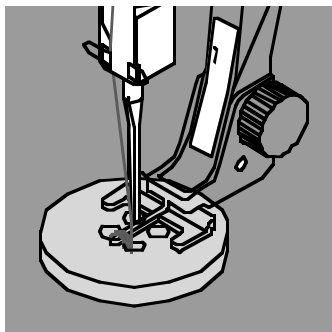
Början och slutet

- Trådarna fästs både i början och i slutet och kan klippas av.

Extra säkert

- Drag ner övertråden till undersidan och knyt ihop trådarna.

Sy i en knapp med fot nr. 18

- Bestäm längd på knapphalsen genom att skruva fast höjdstiftet på önskad höjd.
- Välj knapp-i-syningsprogram och sy som med fot nr. 9.

Början och slutet

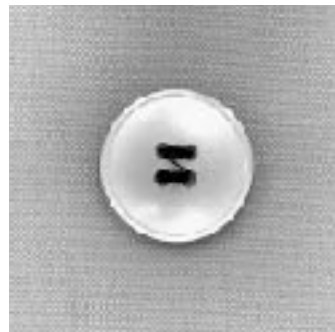
- Trådarna fästs både i början och i slutet och kan klippas av.

Extra säkert

- Drag ner övertråden under knappen, linda den några varv runt halsen.
- Trä sedan ner den på undersidan och fäst den tillsammans med undertråden.

Tips!**4-hålsknapp**

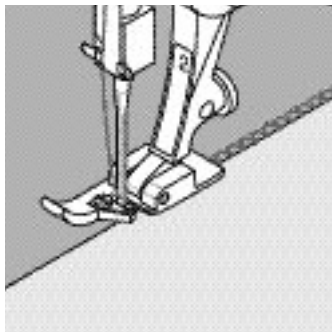
- Sy först de främre hålen.
- Drag försiktigt arbetet framåt, så att nästa hålpar är vid nålen.
- Sy en gång till, klipp hoppstygnet.
- Klipp eller fäst trådarna se ovan.

Enkel overlock

Söm: **Enkel overlock nr. 3**
Nål: **Typ och grovlek som passar materialet (se sid. 55)**
Tråd: **Bomull / polyester**
Matare: **Uppe (i arbetsläge)**
Pressarfot: **Overlocksfoot nr. 2 eller
Standardfoot nr. 1**

Overlocksfoot nr. 2 är speciellt utformad för overlockssömmar. Stiftet på foten hindrar tråden från att dra in kanten och gör sömmen mer elastisk.

Öppen overlock

Passar till tunna mjuka elastiska material som jersey och interlock.

Sömnad

- Styr kanten utefter stiftet på foten.
- Kantstygnen läggs över stiftet och kanten.

Tips!

Stickat och jersey

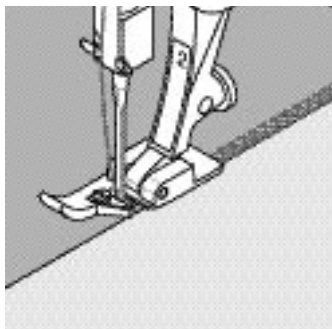
Använd en ny nål, så att det inte löper maskor.

Sy i stretchmaterial

Om det behövs, använd en stretchnål (130/705-S) = nålspetsen glider mellan fibrerna.

Dubbeloverlock

Söm:	Dubbeloverlock nr. 8
Nål:	Typ och grovlek som passar materialet (se sid. 55)
Tråd:	Bomull / polyester
Matare:	Uppe (i arbetsläge)
Pressarfot:	Overlocksfoot nr. 2 eller Standardfoot nr. 1

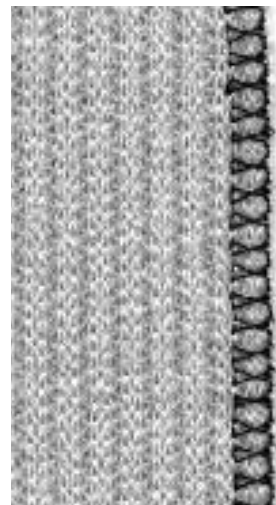
Overlocksfoot nr. 2 är speciellt utformad för overlockssömmar. Stiftet på foten hindrar tråden från att dra in kanten och gör sömmen mer elastisk.

Stängd overlock

Passar till elastiska material som stickat och jersey.

Sömnad

- Styr kanten utefter stiftet på foten.
- Kantstygnen läggs över stiftet och kanten.

Tips!

Stickat och jersey

Använd en ny nål, så att det inte löper maskor.

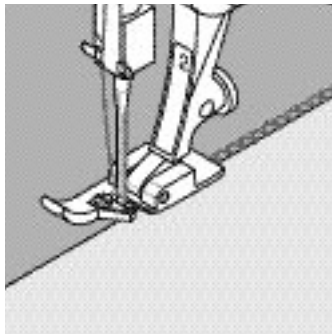
Sy i stretchmaterial

Om det behövs, använd en stretchnål (130/705-S) = nålspetsen glider mellan fibrerna.

Sy på mudd med enkel overlock

- Söm: **Enkel overlock nr. 3**
Nål: **Typ och grovlek som passar materialet (se sid. 55)**
Tråd: **Bomull / polyester**
Matare: **Uppe (i arbetsläge)**
Pressarfot: **Overlocksfoot nr. 2 eller Standardfoot nr. 1**

Overlocksfoot nr. 2 är speciellt utformad för overlockssömmar. Stiftet på foten hindrar tråden från att dra in kanten och gör sömmen mer elastisk.

Sy på mudd med öppen overlock

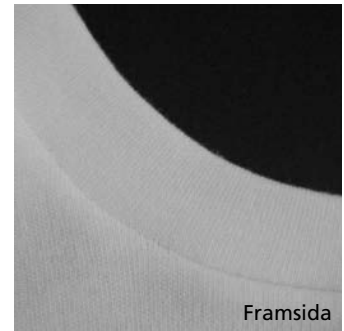
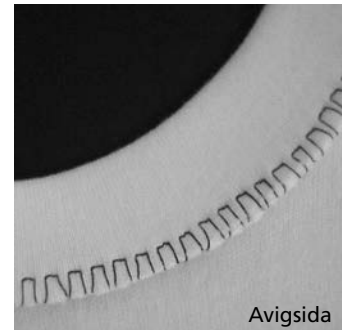
Passar till tunna mjuka elastiska material som jersey och interlock.

Förberedelse

- Vik muddväven dubbel (hälften så bred).
- Nåla fast mudden på plaggets rätsida.

Sömnad

- Styr kanten utefter stiftet på foten.
- Kantstygnet läggs över stiftet och kanten.

Tips!

Nålläge ner

Låt nålen stanna nere i arbetet, då eventuell justering av mudden görs.

Kantavslutning med våffelsöm

Söm: **Våffelsöm nr. 19**
 Nål: **Universal, kul- eller stretchnål om det behövs**
 Tråd: **Bomull / polyester**
 Matare: **Uppe (i arbetsläge)**
 Pressarfot: **Standardfot nr. 1**

Kantavslutning med synlig söm

Till alla typer av bomulls-, ylle-, blandade fibrer- eller syntet-jersey.

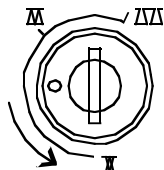
Förberedelse

Pressa in kanten 1 cm mot plaggets avigsida.

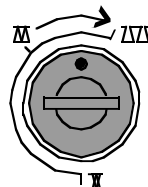
Sömnad

- Sy från rätsidan ca en pressarfotsbredd från kanten.
- Klipp bort sömsmån som hamnat utanför sömmen.

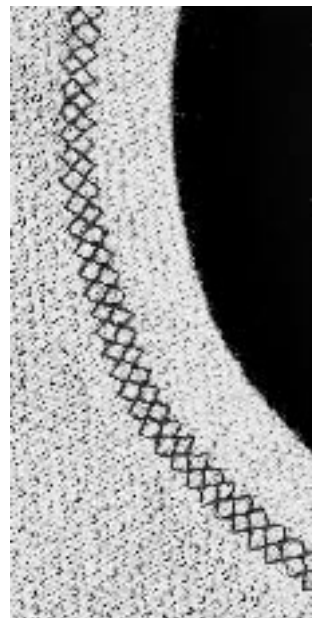
Balansjustering

Gör sömmen tätare

Gör sömmen glesare

Tips!

Låt nålen stanna i tyget, då kanten justeras.

OBS!

Vrid tillbaka balansen till grundinställning efter sömnaden.

Viktigt att veta om symaskinsnålar

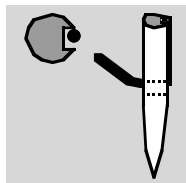
Symaskin, nål och tråd

Din **BERNINA** använder nålsystem 130/705H

Nål och tråd

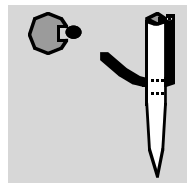
De mest sålda nålarna är nr. 70–120.

Ju tunnare nål - desto lägre nummer. Tabellen visar vilka nålar som passar till olika trådar.

Nålen passar tråden

Vid sömnaden löper tråden i nålskåran.

Tråden är för grov för nålen

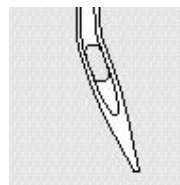
Om nålen är för smal får tråden inte plats i trådsåran och resultatet blir fula stygn eller trådbrott.

Nadel	70	80	90	100	110–120
Nål	●	●			
Stopptråd		●			
Brodértråd Merceriserad bomullstråd		●	●		
Syntettråd		●	●		
Tjock tråd, Syntetisk merceriserad tråd			●	●	
Knapphålstråd för dekorsöm				●	●

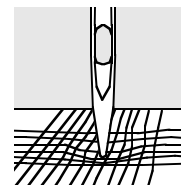
Nål och material

Nålens utseende

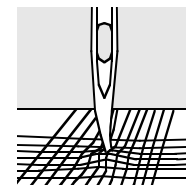
Nålen måste vara i perfekt skick. En dålig nål kan orsaka många problem.

Böjd nål

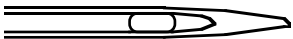
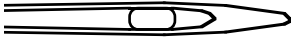
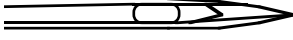
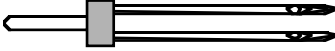
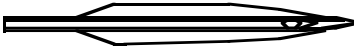

Uddstött nål

Böjd nålspets

Vissa material är mycket lättare att sy i, om avsedd nål används.
Specialnålar finns i **BERNINA** butiken.

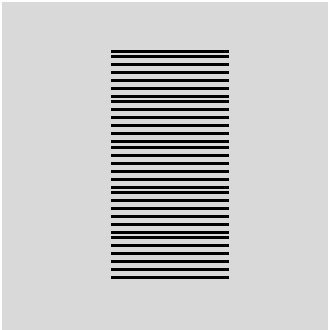
Nål	Nålbeteckning	Nålspets	Användning	
Standardnål	130/705 H	Normal spet något rundad	Universalnål för vävda, syntetiska / naturmaterial; linne, chiffong, batist, ylle, satin, mm, dekorsöm, broderi	
Specialnålar	130/705-SES	Fin kulspets	Finmaskiga material, särskilt syntetiska material	
	130/705 H-SUK	Medelstor kulspets	Grovmaskiga material i syntet- och naturfibrer	
	130/705 H-S	Medelstor kulspets	Specialnål för tunna och svåra stretchmaterial	
	130/705 H-J	Extra smal spets	Arbetskläder, kraftiga linnetyger, kanvas, denim Mycket bra för täta tyger	
	130/705 H-LR + H-LL	Skärande spets	Natur / syntetläder, plast, behandlade vaxade tyger	
Dubbelnål	130/705 H ZWI	Bredder: 1,6 / 2,0 / 2,5 3,0 / 4,0	Synliga fällor i stretchmaterial, stråveck dekorsömmar	
Trippelnål	130/705 H DRI	Bredder: 2,5 / 3,0	Dekorsömmar	
Wingnål	130/705 H HO	Bred nål	Hålsöm i löst vävda tyger, tunna tyger	

Matare och matning

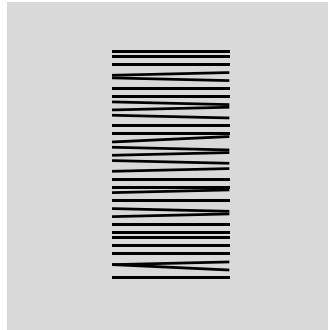
Matare och stygnlängd

Vid varje stygn rör sig mataren ett steg framåt. Steglängden beror på vilken stygnlängd som valts. Vid extremt korta stygn är också steglängden kort. Arbetet rör sig ganska sakta, även om man syr fort. Knapphål, plattsöm och andra dekorsömmar sys alltid med mycket kort stygnlängd.

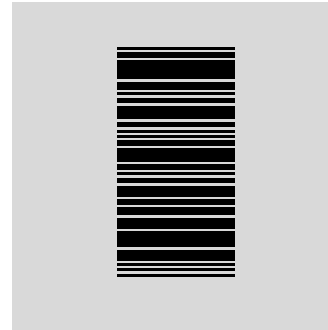
VIKTIGT!

Låt maskinen mata jämnt!

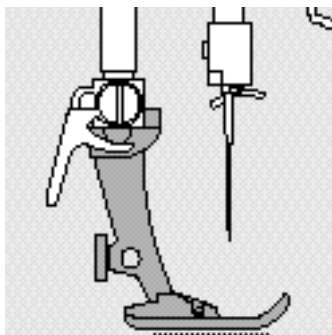

Dragis eller skjuts arbetet blir det en ojämn täthet.

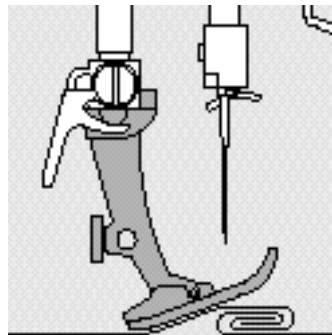

Bromsas arbetet blir det knutar.

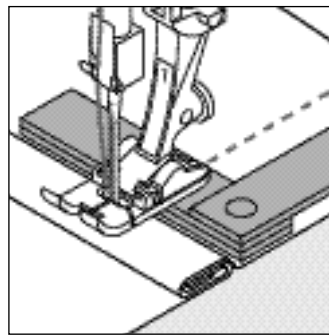
Tygmatning med nivåplattor

Mataren arbetar normalt, när pressarfoten ligger plant.

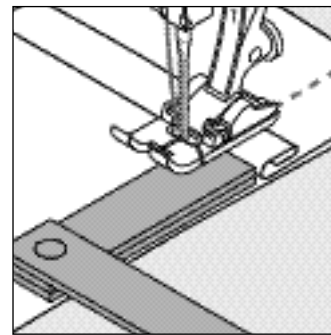

Om foten vinklas, t.ex. när man syr över tjocka sömsmånar, får inte matartänderna tag i arbetet och så fastnar det.

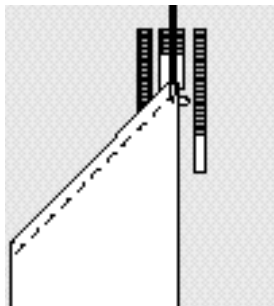
Nivåplattor

Genom att lägga en eller flera nivåplattor under fotens "häl", löser man det problemet.

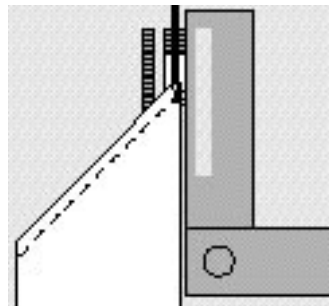

Om höjdskillnaden är framför foten, lägger man nivåplattorna till höger under foten. Sedan syr man tills det tjocka området är passerat och tar då bort plattorna.

Tunna material: Tygmatning i hörn

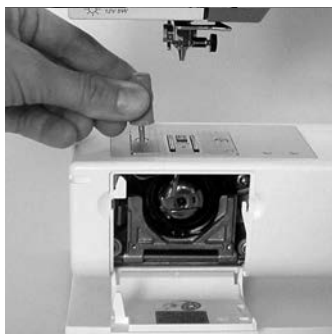
Avståndet mellan de yttersta matartänderna är relativt stort beroende på att hålet i stygnplåten är så brett. När man ska vända i smala hörn, matas därför bara arbetets ena sida.

Genom att lägga nivåplattor utefter arbetets kant, får man en bättre matning.

Rengöring

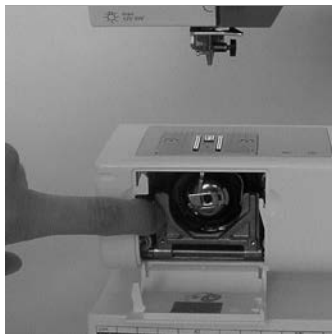
Om maskinen förvaras i ett kallt utrymme, måste den tas in i ett varmt rum ca en timme innan den ska användas.

Rengöring

Rengör maskinen regelbundet.

- Stäng av maskinen "0".
- Tag bort nål och pressarfot.
- Öppna griparluckan.
- Lossa stygnplåtsskruven (med stjärnmejseln).
- Tag bort stygnplåten.
- Rengör området med borsten.
- Sätt fast stygnplåten igen.

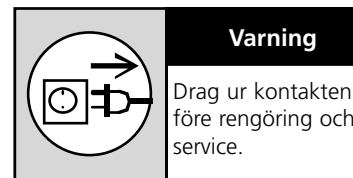

Rengöring av griparen

- Stäng av maskinen "0".
- Tag bort spolkapseln.
- Tryck frigöringsknappen åt vänster.
- Tryck låsspaken åt vänster och vik ner griparhållaren.
- Tag bort griparen.
- Rengör med en trasa eller borste, aldrig med något vasst verktyg.
- Sätt tillbaka griparen; om det behövs, vrid handhjulet så att griparföraren (den som rör sig fram och tillbaka) står längst till vänster, sätt i griparen, fäll upp griparhållaren och aktivera låsspaken, låspiggen måste fastna.
- Kontrollera att griparen sitter rätt genom att vrida på handhjulet.
- Sätt i spolkapseln.

Rengöring av maskinen och skärm

- Torka med en mjuk trasa.

Varning

Drag ur kontakten före rengöring och service.

Smörjning

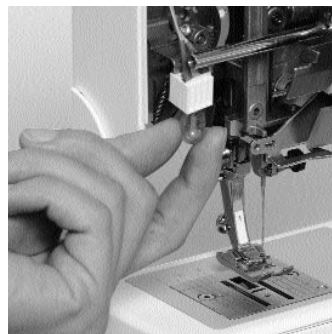
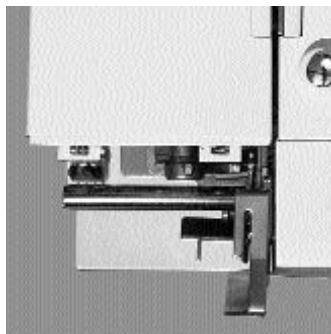
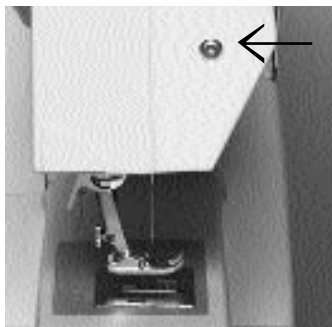
Maskinen är utrustad med LM (low mass) griparsystem, som inte behöver smörjas. Men om maskinen smörjs, måste man sedan alltid se på en provlapp, så att oljan fördelas och inte förstör arbetet.

VIKTIGT!

Använd aldrig någon form av sprit, bensin eller någon typ av starkt rengöringsmedel för att rengöra maskinen!

Läs säkerhetsföreskrifterna!

Syljus

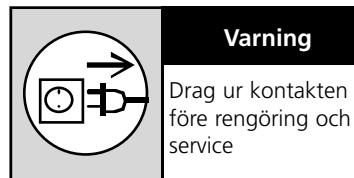

Lampbyte

- Stäng av maskinen "0".
- Lossa skruven.

- Tag bort lamplucken genom att lyfta den försiktigt uppi-från.

- Tag bort lampan.
- Sätt i en ny lamp.
- Sätt fast luckan och skruva i skruven.

OBS!

Använd lamptyp
12V 5 W.
W 2.1 X 9.5 d.

**Tända lampor är heta.
Låt lampan svalna innan den
tas ur.**

Läs säkerhetsföreskrifterna!

Felsökning

I de flesta fall kan man hitta och åtgärda eventuella fel med hjälp av den här sammanfattningen.

Kontrollera om:

- Över- och undertråd är rätt trädde.
- Nålen är rätt isatt.
- Nålgrovleken är rätt; se sid. 55.
- Maskinen är rengjord; tag bort allt damm och alla fiberrester
- Griparbanan är ren och fri från trådrester.
- Någon trådstrecker sitter mellan trådspänningsbrickorna eller under spolkapselfjädern.
- Spolen rör sig fritt i spolkapseln eller om det finns smuts i vägen.

Övertråden går av

- Övertrådsspänningen är för hård.
- Nålen är av dålig kvalitet.
- Använd bara nålar från
- **BERNINA**-butik.
- Nålen är böjd eller uddstött.
- Använd tråd av god kvalitet, inte torr och ojämn.
- Fel trådskena är använd.
- Stygnplåt eller gripare är skadade. Lämna maskinen till **BERNINA**-service.

Undertråden går av

- Undertrådsspänningen är för hård.
- Spolen är trasslig. Tag ur den och sätt i den rätt.
- Hålet i stygnplåten har skadats av nålen. Lämna in stygnplåten för service.
- Nålen är böjd eller uddstött.

Maskinen syr hoppstyg

- Fel nål används. Använd bara nålsystem 130/705 H.
- Nålen är böjd eller uddstött. Byt nål.
- Nålen är fel isatt. Sätt i nålen med flata sidan bakåt.
- Nålen sitter inte ända upp i nålhållaren. Skjut upp den helt.
- Nål med fel nålspets används. Byt till kulspets / stickat eller skärspets / läder.

Nålen går av

- Nålskruven är inte åtdragen.
- Arbetet togs ur maskinen framåt i stället för bakåt.
- Arbetet dras under sömnaden, när nålen är i tyget.
- För grov tråd används.
- Se sid. 55 och 56 för information om nålar.

Maskinen syr fula stygn

- Rester av tråd finns mellan trådspänningsbrickorna.
- Trådrester sitter under spolkapselfjädern.
- Undertråden är träd i hålet på spolkapselfingret.
- Maskinen trädde med pressarfoten nere.
- Maskinen är felträd.
- Kontrollera trädningen.
- Använd rätt trådskena.

Maskinen går inte eller går långsamt

- Kontakterna är inte rätt isatta.
- Huvudströmbrytaren är inte påsatt.
- Maskinen har stått för kallt
- Spoltappen är aktiverad.

Innehållsförteckning

B

Balans 28, 48, 54

Blixtlås 37

D

Dold fållsöm 35

Dubbel overlocksöm 52

E

Enkel overlock 51

F

Felsökning 61

Fotpedal 10

Funktionsknappar 22

- #-knapp 23
- 1/2 fart 22
- Alfabet 23
- Backknapp 22
- clr/del (clear/delete) 23
- mem (minne) 23
- Mönsterslut 22
- Nålstopp 22
- Siffror 23
- Spegelvänd 22

Fästsöm 33

K

Kantavslutning med våffelsöm 54

Knapphål 38–48

- Automatiskt skräddarknapphål med autolängd 42
- Automatiskt standardknapphål med autolängd 40
- Förändra knapphål 48
- Knapphål med iläggstråd 46
- Manuella knapphål 44
- Sparade knapphål 48

Knapp i syningsprogram 49

L

Linjal 11

M

Maskinens delar 4–7

Matare 18, 57

Minne 24

- Balans 28
- Bläddra bakåt 25
- Bläddra framåt 25
- Lämna minnet 27
- Minnesknappar 24
- Programmera in bokstäver, siffror och tecken 26

- Programmera in nytto- / dekorsömmar 25
- Sömmar 29, 30, 31

N

Nivåplattor 58

Nålbyte 14

Nålläge 21

O

Overlockssöm 53

Övertråd 16

P

Pressarfotsbyte 15

Pressarfötter 32

- Blixtlåsfot nr. 4
- Dold fållsömsfot nr. 5
- Knapphålsfot med släde nr. 3A
- Overlocksfoot nr. 2
- Patchworksfoot nr. 37
- Standardfot nr. 1
- Stoppfot nr. 9

Pressarfotsspak 11

Programmera in ord 26

R

Rengöring 59, 60

S

Skräddarknapphål 42

Skärmen visar 20

Skötsel 59, 60

Sladd 10

Spole 12

Spolkapsel 13

Spolning 12

Standardknapphål 40

Standardtillbehör 8

Stickat och jersey 51, 52

Stopp-program 36

Stretchtyger 51, 52

Stygnbredd 21

Stygnlängd 21

Stygnplåt 18

Sy bakåt 22

Sybord 11

Sy fast mudd med overlockssöm 53

Syljus 60

Symaskinsnålar 55

Sätt i undertråden 14

Sömval 21

T

Tag upp undertråden 17

Tillbehörsskåp 8, 9

Träckelsöm 34

Trådhållare 15

Trådhållare extra 15

Trådkniv 12, 17

Trådkniv för undertråd 13

Tråd, nål och tygmatning 55–58

Trådspänning 19

Trädning av övertråd 16

Tyghuv 8

Tygmatning, nål och tråd 55–58

U

Undertråd 17

V

Våffelsöm 54

2	Viktiga Säkerhetsföreskrifter
4	Maskinens delar
10	Förbered symaskinen
20	Så här används maskinen
29	Sömmar
32	Pressarfötter
	Nyttosömmar
33	• Fästsöm
34	• Träckelsöm
35	• Dold fällsöm
36	• Stopp-program
37	• Sy i blixtlås
38	• Knapphål
49	• Knapp i syning
51	• Overlockssöm
54	• Våffelsöm
55	Nål, tråd och tygmatning
59	Rengöring, skötsel och felsökning
62	Innehållsförteckning

Impressum

Satz, Layout, DTP: Silvia Bartholdi
Zeichnungen: Müller-Melzer ID, Kreuzlingen

© copyright 2001 by Fritz Gegauf AG, Steckborn